

BOLLEBYGDS
KOMMUN

ÅRSREDOVISNING 2022

BOLLEBYGDS KOMMUN

INLEDNING

4. Kommunstyrelsens avgående ordförande har ordet

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

5. Den kommunala koncernen
7. Översikt över verksamhetens utveckling
8. Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
12. Händelser av väsentlig betydelse
13. Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten
14. God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
19. Balanskravsresultatet
20. Förväntad utveckling
22. Väsentliga personalförhållanden

DRIFTREDOVISNING

25. Budgetbeslut m.m. under året
25. Driftredovisning

INVESTERINGSREDOVISNING

30. Investeringsredovisning 2022

FINANSIELLA RAPPORTER

32. Finansiella rapporter

MÅLUPPFÖLJNING

45. Kommunfullmäktiges mål
48. Kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelsen

VERKSAMHETSBERÄTTELSER

49. Barn och utbildning
49. Förskola
50. Förskoleklass, grundskola och fritidshem
52. Gymnasieskola
54. Vuxenutbildning
55. Kultur och fritid
56. Socialnämnden
60. Samhällsbyggnadsnämnden
61. Renhållning
61. VA-verksamheten
61. VA-redovisning
66. Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder (Bollebo)

REVISIONSBERÄTTELSE

69. Revisionsberättelsen

Kommunstyrelsens avgående ordförande har ordet

Nu har mandatperioden avslutats och jag är trots alla störmoment ganska nöjd med periodens utfall. Just när vi trodde att covidpandemin höll på att klinga av inledde Ryssland invasionen av Ukraina. Som alla vet har det utöver det personliga lidandet inneburit stora påfrestningar på den ekonomiska situationen i både smått och stort. Osäkerheten påverkar byggande och andra större åtaganden, vilket för över spilleffekter på samhällsutvecklingen. För kommunens vidkommande har kostnaderna för i huvudsak förbrukning av el och bränsle påverkats negativt. Verksamheterna arbetar med att se över sina strukturer i syfte att ta udden av inflationens effekter för kommunen.

Oaktat detta har vi lyckats bibehålla en god ordning över kommunens resultat, vilket var av väsentlig vikt när jag tillträdde min plats. Förvaltningarna har ordning på sina verksamheter. Återigen visas ett stort överskott på sista raden. Kassen är välfylld.

Andra faktorer som var viktiga för mig när jag tillträdde var att lägga grunden för en långsiktig planering av kommunens verksamhet. Översiktsplanen kom på plats under året, likaså fastställdes Vision 2035, vilka tillsammans pekar ut den färdriktning som invånarna vill att kommunen ska ta på längre sikt. Vi har under mandatperioden arbetat för att förbättra rutinerna för budgetarbete och uppföljning. Det är min förhoppning att arbetet fortsätter i samma takt. Likaså hoppas jag att arbetet med den tillitsbaserade styrningen som vi inledde fortsätter med oförändrade mål. Det viktiga arbetet med hållbarhet, med sina olika dimensioner, har utförts under året med exempelvis elektrifiering, laddinfrastrukturer, miljöåtaganden och andra punktinsatser.

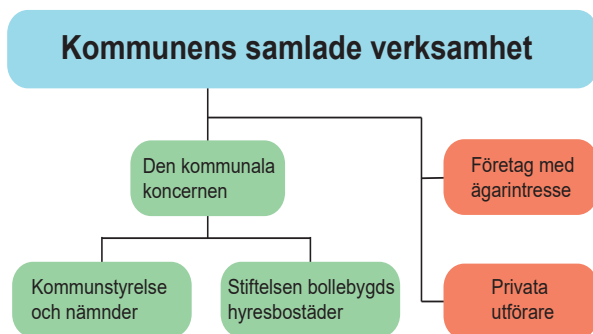
Återigen får jag rikta ett stort tack till alla medarbetare. Utan er insats hade det inte fungerat.

Förvaltningsberättelse

Den kommunala koncernen

Den kommunala koncernen omfattar Bollebygds kommun samt Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder (Bollebo). Utöver koncernen finns andra intressenter som privata utförare och kommunala företag där kommunen är delägare, nedan finns en kort beskrivning.

Bollebygds kommuns högsta beslutande instans, kommunfullmäktige, består av 31 ledamöter och 22 ersättare. Under verksamhetsåret 2022 har majoriteten bestått av Bollebygdsalliansen som bestod av Folkets röst, Moderaterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Liberalerna med tillsammans 16 mandat.

Den 11 september 2022 hölls det val i Sverige och en ny majoritet bildades i kommunen. Den nya majoriteten består av Socialdemokraterna, Moderaterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet. Tillsammans har de 16 mandat i kommunfullmäktige.

Antal mandat vid val till kommunfullmäktige		
Parti	2019-2022	2022-2026
Folkets röst	5	4
Moderaterna	5	6
Centerpartiet	3	2
Kristdemokraterna	2	2
Liberalerna	1	1
Sverigedemokraterna	6	6
Socialdemokraterna	7	8
Miljöpartiet	1	1
Vänsterpartiet	1	1
Summa	31	31

De fetade siffrorna visar på majoriteten som formades efter valet 2018 och 2022.

Kommunens verksamhet är organiserad under de fyra nämnderna, utbildningsnämnden, socialnämnden och samhällsbyggnadsnämnden, samt kommunstyrelsen. Vid sidan av dessa finns även valnämnd, jävsnämnd, överförmyndare och revisionen.

Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder förvaltar 413 lägenheter belägna i kommunen, samt 12 lokaler och ett äldreboende.

Verksamhetslokaler ägs i första hand av kommunen, undantaget äldreboendet och vissa kontorslokaler för samhällsbyggnadsförvaltningen.

Privata utförare finns främst inom det fria skolvälet, varav Gadden är den största med undervisning från förskoleklass till och med årskurs 6, skolan finns i Bollebygd. Kommunen har ingen gymnasieskola utan detta köps från främst Borås stad, (utgjorde 48 procent av gymnasiekostnaderna) men även från Härryda kommun (ca 19 procent). Köpta gymnasieplatser från privata utförare utgjorde ca 25 procent. I övrigt så köps verksamhet inom individ- och familjeomsorgen och LSS-verksamheten avseende vissa typer av boende, placeringar för vård eller daglig verksamhet. Kommunen har infört LOV inom hemtjänsten sedan 2010 men någon extern utförare har inte funnits under 2022.

Kommunen är delägare i Kommuninvest ekonomisk förening. Under 2019 blev kommunen delägare i Gryaab och förvärvade 103 aktier vilket motsvarade 1,13 procent av företaget. Totalt är det åtta kommuner som äger företaget varav Göteborgs stads ägarandel utgör ca 70 procent. Gryaab renar främst avloppsvatten. Se mer i avsnittet om VA kring planerna för kommunens framtida avloppslösning.

Kommunen är medlem i ett antal kommunalförbund, se tabellen.

Förbund	Verksamhet	Kostnad 2022, mnkr
Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund (SÄRF)	Räddningstjänst	9,8
Sjuhärads samordningsförbund	Olika rehabiliterande insatser åt arbetslösa eller sjukskrivna invånare	0,2
Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund	Tillväxt, regional utveckling, infrastruktur och välfärdsfrågor. Business region Borås ingår här.	0,9

Kommunen har samverkan med Borås stad kring socialjour och alkoholtillsyn. Med Marks kommun finns viss samverkan inom GIS och upphandling.

Översikt över verksamhetens utveckling

- Det ekonomiska resultatet för kommunen blev ett överskott med 44,5 miljoner kronor (mnkr).
- Det är 34 mnkr bättre än det budgeterade resultatet på 10,5 mnkr.
- Nämndernas budgetöverskott blev tillsammans 10,8 mnkr.
- Kommunens skatteintäkter blev 12,9 mnkr bättre än budgeterat.
- Inga jämförelsestörande poster såsom reavinster ingår i resultatet.
- Resultatet för kommunen motsvarade 6,9 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Resultatet för Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder blev 3,9 mnkr.
- Resultatet för kommunkoncernen blev 48,8 mnkr efter att interna mellanhavanden exkluderats.

10-årig översikt, kommunen

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Utdebitering, skatt, kr	21,59	21,59	21,59	21,59	21,59	21,59	21,59	21,59	21,59	21,59
Årets resultat, mnkr	8,8	6,9	21,3	37,6	33,3	27	2,2	20	56,4	44,5
Årets resultat ¹ , kr/invånare	1 029	801	2 423	4 134	3 593	2 863	232	2 092	5 855	4 582
Verksamhetens nettokostnader, mnkr	377,4	400,8	405,3	426,9	468,2	500,1	548,4	560,9	554,2	595,2
Verksamhetens netto-kostnader, % av skatte-intäkter och gen.statsbidr.	97,6%	97,6%	94,1%	91,5%	93,3%	95,9%	98,9%	96,5%	90,8%	92,8%
Nettoinvesteringar, mnkr	25,6	42,1	29,2	91,5	66,2	47,3	27,1	21,9	27,9	68,7
Självfinansieringsgrad, (samtl invest.) %	95%	56%	130%	62%	81%	109%	101%	215%	302%	106%
Eget kapital, mnkr	168	175	196	234	267	297	299	319	376	420
Soliditet enl. balansräkningen, %	39	40	41	44	44	46	47	50	58	63
Soliditet, inkl. samtliga pensionsförpliktelser, %	2	5	9	16	20	23	25	28	37	44
Långfristiga skulder, mnkr (exkl. förutb ansf. avg.)	157	157	183	183	213	213	196	161	103	60
Långfristiga skulder, kr/invånare	18 337	18 146	20 798	20 105	22 997	22 595	20 621	16 831	10 715	6 196
Antal anställda, tills vidare	492	492	513	561	581	630	634	641	650	661
Befolkningen	8 562	8 652	8 799	9 102	9 262	9 427	9 495	9 544	9 634	9 703

Kommentarer:

2022 följer trendmässigt tidigare års utveckling. Största skillnaderna mot 2021 är att nettokostnaderna ökar igen vilket kan förklaras med att 2021 innehöll betydande realisationsvinster. Fortsatt högt

resultat och hög självfinansieringsgrad. Trenden med fortsatta amorteringar av långfristiga skulder har fortsatt även om framtida investeringsbehov kommer innebära att skuldsättningsgraden kan komma att öka kommande år.

10-årig översikt, Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Årets resultat, mnkr	3,5	4,0	3,2	2,4	4,0	1,0	0,2	2,5	2,5	3,9
Hyresintäkter, mnkr	32,8	33,1	32,8	37,6	37,6	37,6	39,0	40,7	43,8	45,0

¹Årets resultat, efter finansiella poster.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Demografiska förändringar

Befolkningen har under året ökat med 69 personer eller 0,7 procent. Det är marginellt högre än utvecklingen i riket totalt.

Antal födda var 76 personer vilket är klart lägre än tidigare år. Antalet födda har varit ganska konstant de senaste tio åren och har varierat mellan 87-104 stycken. Årets födslotal innebär därmed ett trendbrott. Senast födelsetalet låg på den nivån var 2002. Det här trendbrottet kan man även se på riksnivån där antalet födda var det lägsta sedan 2005. Den här utvecklingen kommer göra det svårt att prognostisera behovet av kommunal service då det är svårt att bedöma till exempel framtida behov av förskoleplatser när antalet födda barn minskar.

	2021	2022
Antal invånare början av året	9 544	9 634
Antal födda	104	76
Antal döda	-77	-79
Födelsenetto	27	-3
Inflyttning	574	585
Utflyttning	-540	-556
Flyttnetto	34	29
Invandring	56	46
Utvandring	-29	-12
Invandringsnetto	27	34
Justeringar ¹	2	9
Antal invånare slutet av året	9 634	9 703

¹Justeringar är förändringar som beror på händelser som rapporterats i efterhand till SCB.

In- och utflyttningarna varierar en hel del från år till år och beror på när olika byggprojekt är avslutade. Årets inflyttningar var något lägre än snittet under de senaste åren. Antal utflyttade var ungefär som snittet. Antal invandrade var 46 stycken och utvandrade var 12 stycken. En skillnad mot tidigare år är att det utvandrat färre personer då invandringsnettot har legat på 27 i snitt för de senaste tio åren medan 2022 hade ett invandringsnetto på 34.

Den åldersgrupp som ökade mest under året var gruppen vuxen som ökade med 67 personer. Även grupperna över 75 ökade markant. Grupper som minskat tydligt är nyfödda, barn i skola och förskoleålder samt yngre seniorer.

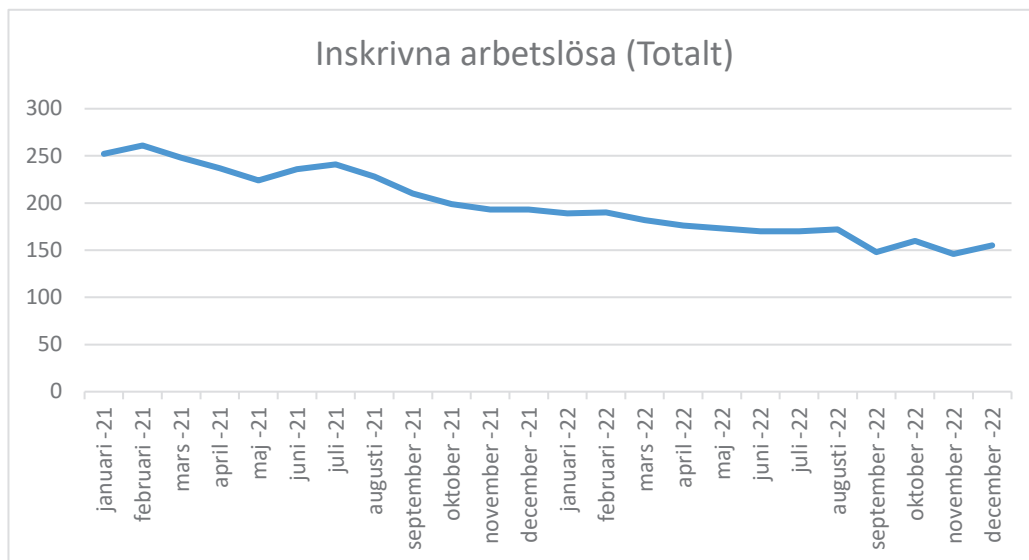
Den befolkningsprognos som Bollebygd beställt visar på lägre antal barn totalt sett såväl fem som tio år framåt i tiden. Notera särskilt att gruppen Äldsta seniorerna över 85 år ökar från dagens 227 personer till 416 personer i prognosen 2032 vilket motsvarar 83% ökning. Detta kommer sannolikt kunna innebära ökat behov av äldreomsorg.

Åldrar	Grupp	Antal invånare dec 2021	Antal invånare dec 2022	Förändring 2021-2022	Prognos 2027, förändr mot 2022	Prognos 2032 förändr mot 2022
0	Nyfödd	108	80	-28	10	14
1-5	Förskola	570	568	-2	-34	-10
6-9	F-klass+lågst.	528	528	0	-15	-39
10-12	Mellanstadie	422	405	-17	-26	-20
13-15	Högstadie	391	402	11	11	-7
16-18	Gymnasium	372	369	-3	43	30
19-64	Vuxen	5 193	5 260	67	198	322
65-74	Yngre senior	1 089	1 070	-19	-85	7
75-84	Äldre senior	749	794	45	100	72
85-	Äldsta seniorerna	212	227	15	74	189
	Summa	9 634	9 703	+69	+276	+560

Antal invånare har ökat med 69 personer under 2022 till 9 703 personer. De kommande tio åren prognosticeras befolkningsökningen till 560 personer, varav de närmsta fem åren ökar med 276 personer.

Utvecklingen på arbetsmarknaden

Källa: Arbetsförmedlingen

Antalet inskrivna arbetslösa har minskat under 2022. I december 2021 var det 193 inskrivna arbetslösa medan samma period 2022 hade 155 inskrivna vilket är en minskning med 20 procent. Trenden med minskad arbetslöshet finns även i hela riket och i Västra Götaland men där är minskningen runt 10 procent.

Minskningen i Bollebygds kommun följer den trenden med minskade inskrivet arbetslösa som funnits sedan en uppgång mellan 2019 och 2020. Under samma period har även kostnaderna för ekonomiskt bistånd minskat vilket direkt påverkar kommunens ekonomiska ställning. Läs mer om individ- och familjeomsorgens arbete i deras verksamhetsberättelse.

Byggande

	Färdigställda bostadshus					Påbörjade bostadshus
	2018	2019	2020	2021	2022	2022
Flerbostadshus	17	0	24	0	9	7
Småhus	21	44	15	31	23	23

Under 2022 färdigställdes 23 småhus och 9 flerbostadshus. Totalt innebär det 93 färdigställda bostäder, varav:

- 37 är bostadsrätter
- 33 är hyresrätter
- 23 är äganderätter

Av de påbörjade byggnationerna under året är:

- 23 friliggande enbostadshus
- 7 parhus.

Risker

Finansiella risker

Kommunen hade vid ingången av 2022 lån på 100 mnkr (samtliga hos Kommuninvest). Under året amorterades 44 mnkr av dessa. Av lånet på 56 mnkr var 26 mnkr fast ränta och 30 mnkr rörlig.

Skuld	Bindningstid	Ränta
30 mnkr	Tills vidare	Rörlig
26 mnkr	2015-2025	2,21 %

Genomsnittlig ränta var 1,30 procent (0,66 för 2021) och genomsnittlig räntebindning var 1,16 år på balansdagen (1,10 för 2021). Stiftelsens lån var 249 mnkr, ingen amortering eller nyupplåning har skett under året för Stiftelsen. Stiftelsens genomsnittsränta var 0,54 procent (0,21 procent 2021) och räntebindningstiden var 2,21 år på balansdagen (1,96 år 2021). Både kommunen och stiftelsen har korta räntebindningstider. Men ungefär hälften av kommunens lån var bundet på tio år. I Bollebygds kommuns fall har amorteringen av lånen de senaste åren bidragit till att finansiella risken har minskat.

2022 har inneburit att lågränteläget är förbi. För kommunens del har det inneburit att den rörliga räntan har gått från -0,035 procent i januari 2022 till 2,329 procent i december 2022. Det här innebar att kommunen i januari fick 900 kronor av banken tack vare den negativa räntan medan man samma år i december fick betala 59 000 kronor. Höjningen av räntan har inneburit att det är först nu som kommunen drar nytta av det långa lånet som är bundet på 2,21 procent.

I den penningpolitiska rapport som Riksbanken lämnade i februari 2023 prognosticerades att styrräntan under 2023 kommer att ligga på 3,2 procent och där efter följande år ligga fast på 3,3 procent. Det finns naturligtvis inga rapporter som på förhand kan säga hur räntan faktiskt kommer att utvecklas. Enda sättet att eliminera ränterisken är att binda lånen vilket i regel innebär en premie till banken i form av högre räntor än den allmänt förväntade. För kommunen är ungefär hälften av lånen bundna fram till 2025 vilket innebär att det är 30 mnkr samt eventuella nyupptagna lån som utgör ränterisken de närmsta tre åren. För 30 mnkr innebär en ökad ränta med 1 procentenhet 300 tkr per år i extra räntekostnader. Slutsatsen är att för kommunens del är den finansiella risken relativt låg.

Det finns alltså ett stort investeringsbehov i kommunen som kommer att behöva finansieras med nytagna lån. Vid rådande räntemarknad är sannolikheten hög att nya lån kommer att tecknas till högre ränta än under de senaste åren. Även om kontroll över den risken är någorlunda hög då det är frågan om investeringsbeslut som i vissa fall kan skjutas på framtiden så finns en risk i att fattade investeringsbeslut kommer innebära högre räntekostnader än vad som ursprungligen var beräknat. Kommunens finanspolicy berör inte hantering av ränterisker explicit men säger att en bedömning ska göras inför varje nyupptagning av lån.

Den största ränterisken föreligger för Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder som har lån på 48,5 mnkr av totalt 249 mnkr som har sluttid november 2023. Dessa lån har idag en ränta på 0,02 procent vilken förväntas öka till runt 3 procent om upplåningsräntan hamnar någonstans strax under Riksbankens prognos på styrräntan. För stiftelsen innebär det 1,5 mnkr i ökade kapitalkostnader på årsbasis. I slutet av 2024 har ytterligare 42 mnkr sluttid som i dagsläget har bunden ränta på 1,39 procent. Vid antagandet om återbelåning till en ränta på 3 procent så ökar kapitalkostnaden på det lånet med 0,7 mnkr. Eftersom det endast är 10 mnkr (4 procent) av totala lånet som är på rörlig ränta så föreligger det låg risk under kommande året medan allting pekar på att det kommer bli väsentligt högre kapitalkostnader under nästkommande år.

Kommunens pensionsförpliktelser

Här nedan följer en tabell där pensionsförpliktelserna är uppställda enligt rådet för kommunal redovisnings rekommendationer. Det är viktigt att göra en samlad bedömning av pensionsförpliktelserna då redovisningen i de finansiella rapporterna sker enligt den så kallade blandmodellen så som lagen om kommunal bokföring och redovisning (6 kap §4) säger. Blandmodellen innebär att pensioner som intjänats före år 1998 inte ska tas upp som en skuld i balansräkningen. Nedan finns dessa redovisade under punkt 1.b Ansvarförbindelse inkl. särskild löneskatt. Den del av tjänstepensionen som är förmånsbaserad som är intjänade efter 1997 redovisas under punkt 1.a Avsättning inklusive särskild löneskatt. Skillnaden mellan de två sätten att redovisa pensionerna är att kostnaden i resultaträkningen tas vid olika tidpunkter. För pensioner intjänade före år 1998 tas kostnaden i samband med att pensionen betalas ut medan pensioner som intjänats därefter har kostnadsförts vid intjänandet och därefter redovisats som en avsättning i balansräkningen.

Förändringen mellan 2021 och 2022 för avsättningen förklaras av i huvudsak tre olika delar. Nyintjänade pensioner och löneskatt netto 1,6 mnkr, ränte- och basbeloppsuppräknings 0,9 mnkr och slutligen en avsättning på 1,3 mnkr för omställningsstöd som betalas ut från och med 2023.

Ansvarförbindelsen minskar på grund av utbetalningar av pensioner men hälften av årets minskning äts upp av ränte- och basbeloppsuppräknings.

Den 1 januari 2023 går kommuner och regioner från ett förmånsbestämt till avgiftsbestämt pensionssystem. Pensionsavsättningarna höjs samtidigt som arbetsgivarna får ökade möjligheter att förutse uppkomna pensionskostnader. Det här innebär högre kostnader för inbetalningar som går till pensioner.

En annan högre kostnad som föreligger är att värdesäkring av befintliga pensioner ökat till följd av inflationen. Sammantaget ser det ut som att kommunen kommer ha ca 20 mnkr högre kostnader kommande år jämfört med innevarande år. Skatteutvecklingen förväntas inte vara lika hög vilket innebär att ökade pensionskostnader kommer behöva finansieras på annat vis.

Pensionsförpliktelse (belopp i mnkr)	2021	2022
1. Total pensionsförpliktelse i balansräkningen	183,5	183,5
a. Avsättning inkl. särskild löneskatt	46,4	50,2
b. Ansvarförbindelse inkl. särskild löneskatt	137,1	133,3
2. Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	0	0
3. Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	0	0
4. Summa pensionsförpliktelse (inkl. försäkring och stiftelse)	183,5	183,5
Förvaltade pensionsmedel – Marknadsvärde		
5. Totalt pensionsförsäkringskapital	0	0
a. Varav överskottsmedel	0	0
6. Totalt kapital, pensionsstiftelse	0	0
7. Finansiella placeringar (egna förvaltade pensionsmedel)	0	0
8. Summa förvaltade pensionsmedel	0	0
Finansiering		
9. Återlånade medel	183,5	183,5
10. Konsolideringsgrad*	0	0

*konsolideringsgrad - andel av pensionsförpliktelser som täcks av medel i stiftelse, försäkring eller egna förvaltade pensionsmedel

Upplysning avseende egna förvaltade pensionsmedel: Bollebygd Kommun har inga eget förvaltade pensionsmedel.

Händelser av väsentlig betydelse

Socialnämnden

Ny organisation på plats

Socialförvaltningens organisationsförändring som initierades under 2021 fick genomslag i början av året då en ny förvaltningschef tillträdde. Förvaltningsledningen består nu av två verksamhetschefer och en förvaltningschef till skillnad från tidigare då förvaltningschefen också var verksamhetschef.

Genomlysning funktionsnedsättning

Under våren 2022 beslutade socialförvaltningen att upphandla en revisionsfirma för att genomföra en oberoende granskning av funktionsnedsättningsverksamheten. Resultatet visar på fyra specifika områden som arbetet kommer att fokuseras kring framöver, brukarperspektivet, arbetsmiljö, chef och medarbetarskap och organisation.

Anhörigstödet har utvecklats

Under våren har verksamheten arbetat med att ta fram underlag för utveckling av anhörigstöd för individ- och familjeomsorgen samt funktionsnedsättningsverksamheten. Den nya tjänsten, som är organiserad under resursenheten, tillsattes under hösten. Anhörigstödjaren arbetar i tätt samarbete med motsvarande tjänst på äldreomsorgen.

Utbildningsnämnden

Smittspridning och frånvaro

De första månaderna på 2022 var det extremt hög smittspridning av covid-19 i Bollebygd och omvärlden. Flera stängningar, ändringar och delvisa stängningar gjordes med anledning av att det hos utbildningsförvaltningen var en stor personalfrånvaro. Till följd av detta kunde inte undervisning genomföras på det sätt som krävs. Nämnden har fått en hel del synpunkter, frågor men också förståelse kring beslutet av att den tillfälliga ändringen av riktlinjerna för plats i förskolan (utestängningen av de sk 15-timmarsbarnen.) Det var en stor händelse att efter två år av ständigt nya restriktioner och råd äntligen få börja arbeta som ”vanligt” igen.

Bristen på vikarier

Det har varit och är oerhört svårt att rekrytera vikarier till framför allt förskolan. Följderna av att det inte finns vikarier så det räcker inom förskolan är att det blir färre vuxna i barngrupperna vid sjukdom eller annan ledighet. Det är krävande för de pedagoger som arbetar men undervisningen blir också lidande av att undervisning inte kan genomföras enligt styrdokument.

Kriget i Ukraina: Barn och unga från Ukraina

I februari 2022 inledde Ryssland ett storskaligt mi-

litärt anfall mot Ukraina. Bollebygd som alla kommuner förberedde sig för mottagande av barn och unga från Ukraina. Under 2022 har Bollebygds kommun tagit emot 12 elever från Ukraina. Tio av dessa har flyttat vidare. Två elever från Ukraina fanns kvar inom kommunens verksamheter vid årets slut. Händelserna och planeringen fick förvaltningen att se behovet av aktualisering av rutiner för mottagande av nyanlända men också uppdatering av krisplanerna på enheterna.

Samhällsbyggnadsnämnden

Översiktsplan

Översiktsplanen är nu antagen och kommer att korta ner handläggningstiderna för detaljplaner och underlätta vid handläggning av ärenden enligt plan- och bygglagen samt miljöbalken. Dessutom är den en viktig del i kommunens utveckling. För att möjliggöra för kommunen att utvecklas enligt översiktsplanens intentioner har förvaltningen arbetat fram riktlinjer för markförsörjning

Ökade elkostnader

Totala elkostnaden har stigit från 4,9 mnkr år 2020 till 9,3 mnkr år 2022. Höga elkostnader har blivit det nya normala. Största förbrukning av el i kommunen är fastighetssidan och därefter VA-sidan. Under året har samhällsbyggnadsförvaltningen utfört och påbörjat en rad olika energibesparande åtgärder som till exempel utbyte av belysningsarmaturer och sänkning av temperaturen i pumphus.

Jävsnämnden

En översyn och förändring av samhällsbyggnadsförvaltningens organisation har skett och genomförts. Därtill har arbetet fortsatt med en översyn, tillsammans med kommunstyrelseförvaltningen, utifrån dom från Mark- och miljööverdomstolen avseende risk för jäv på förvaltningsnivå. Detta arbete fortgår.

Väsentliga händelser som inträffat efter årets utgång

Inga väsentliga händelser har inträffat efter årets utgång

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Kommunens mål- och budgetarbete

Kommunfullmäktige beslutar om kommunens vision, övergripande mål, mål för god ekonomiskushållning och budgetramarna. Vision och övergripande mål beslutas inför varje ny mandatperiod, men kommunfullmäktige kan också inför varje år besluta om mål på nämndnivå.

Mål- och budgetförutsättningar är det första underlag som tas fram i den årliga budgetprocessen. Underlaget tas fram av kommunstyrelsen under februari månad och innehåller omvärldsanalys, strategiska kommuninterna frågor. Syftet är att visa på eventuella förändringar i verksamheter och öka kunskapen om vilka förutsättningar som gäller för verksamheterna. I mål- och budgetförutsättningarna finns de preliminära ramarna för det nästkommande budgetåret och plan för de två därpå följande åren. Preliminära ramarna utgör grunden för nämndernas fortsatta budgetarbete.

I maj sammanträder budgetberedningen och då presenterar nämnderna konsekvenserna av de preliminära ramarna samt hur de ska ta sig an de mål som blivit föremål för dialog med kommunstyrelsen. I augusti/september uppdateras budgetförutsättningarna och respektive nämnd presenterar ytterligare information för budgetberedningen.

Under oktober månad tar den politiska beredningen vid som mynnar ut i ett budgetförslag för nästkommande år samt plan för de kommande två åren.

Budgeten beslutas av kommunfullmäktige i november. På grund av valet så beslutades 2023 års budget i december i stället för november.

Nämnderna kan även fritt besluta om egna mål för sin verksamhet samt relevanta nyckeltal. Uppföljning av mål och ekonomi sker kontinuerligt, vid fyra tillfällen per år delges fullmäktige det ekonomiska resultatet och förväntad årsprognos. Målen följs upp i delårsrapporten och i årsredovisningen.

Från och med 2022 beslutade kommunfullmäktige om en budget per större investeringsprojekt, nämnderna har dock möjlighet att göra mindre omfördelningar mellan projekt. Utöver budget per enskilda större investeringsprojekt antar också fullmäktige den lokalförsörjningsplan som uppdateras varje år. Tidigare år var det i stället en investeringsram per nämnd.

Kommunens arbete med intern kontroll

Arbetet med internkontroll regleras i det reglemente som beslutades under 2015. Där fastslås kommunstyrelsens och övriga nämnders ansvar. Kortfattat innebär det att varje nämnd ska göra en risk- och väsentlighetsanalys årligen och sedan rapportera vilka kontroller som gjorts och resultaten av dessa. Kommunstyrelsen ska årligen utvärdera den samlade interna kontrollen och rapportera detta till kommunfullmäktige samt eventuellt föreslå förbättringar. Kommunstyrelseförvaltningen gör dessutom vissa stickprovskontroller årligen, en plan för detta presenteras i kommunstyrelsen. I december 2020 antogs riktlinjer för kommunstyrelsens uppsiktsplikt. Även i nämndernas reglementen berörs frågan om uppsiktsplikt.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Avstämning av mål för god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige beslutade för 2022 om två finansiella mål:

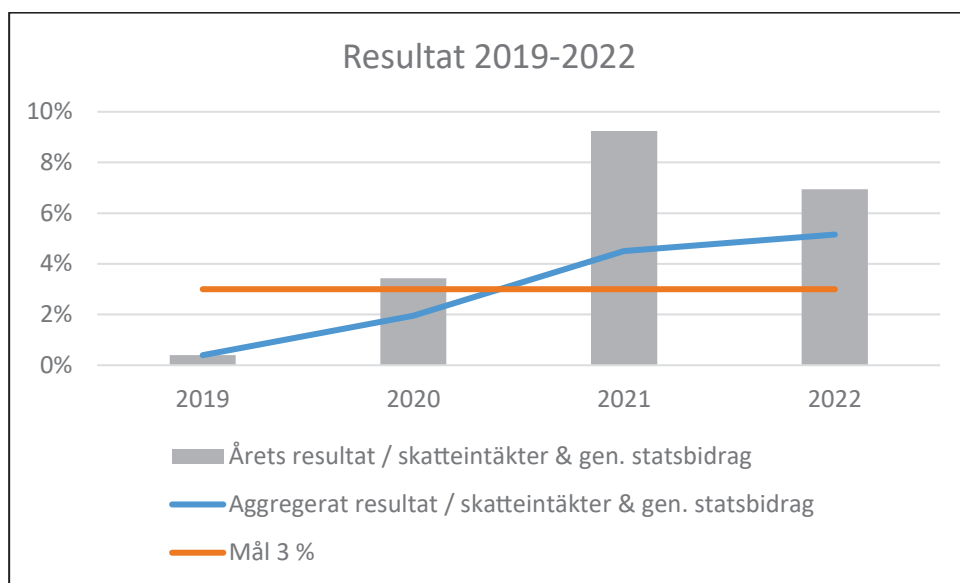
1. *Det ekonomiska resultatet ska över mandatperioden motsvara 3 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.*

Diagrammet visar att resultatet har varit över målet på 3 procent då den blåa linjen går över den orangea linjen vid mandatperiodens slut år 2022. De grå staplarna visar hur väl målet uppnåtts under respektive år.

Vid 2022 års ingång stod det klart att målet skulle uppnås om inte kommunen skulle göra ett kraftigt underskott. Det budgeterade resultatet på 13,5 mnkr och skatteintäkter om 622 mnkr innebär att ett sammantaget resultat för mandatperioden skulle bli 3,9 procent.

2022 års faktiska resultat på 44,5 mnkr ska jämföras med årets skatteintäkter samt generella statsbidrag på 640,8 vilket för perioden ger ett nyckeltal på 6,9 procent. Sammantaget för hela mandatperioden landar det ekonomiska resultatet på 123 mnkr vilket motsvarar 5,2 procent av sammanlagda skatteintäkter samt generella statsbidrag om 2 386 mnkr.

Till följd av de höga resultaten under de senaste årens högkonjunktur har kommunen bättre förutsättningar att ta sig igenom följande år av ekonomisk instabilitet. Högt resultat har inneburit ett positivt kassaflöde vilket inneburit möjlighet att minska långfristiga lån vilket ger lägre räntekostnader och högre låneutrymme framöver i tiden. Se mer om detta under rubriken Ekonomisk ställning. Det har även inneburit att den resultatutjämnande reserven har kunnat fyllas på vilket läsaren kan läsa mer om under avsnittet Balanskravsresultat.

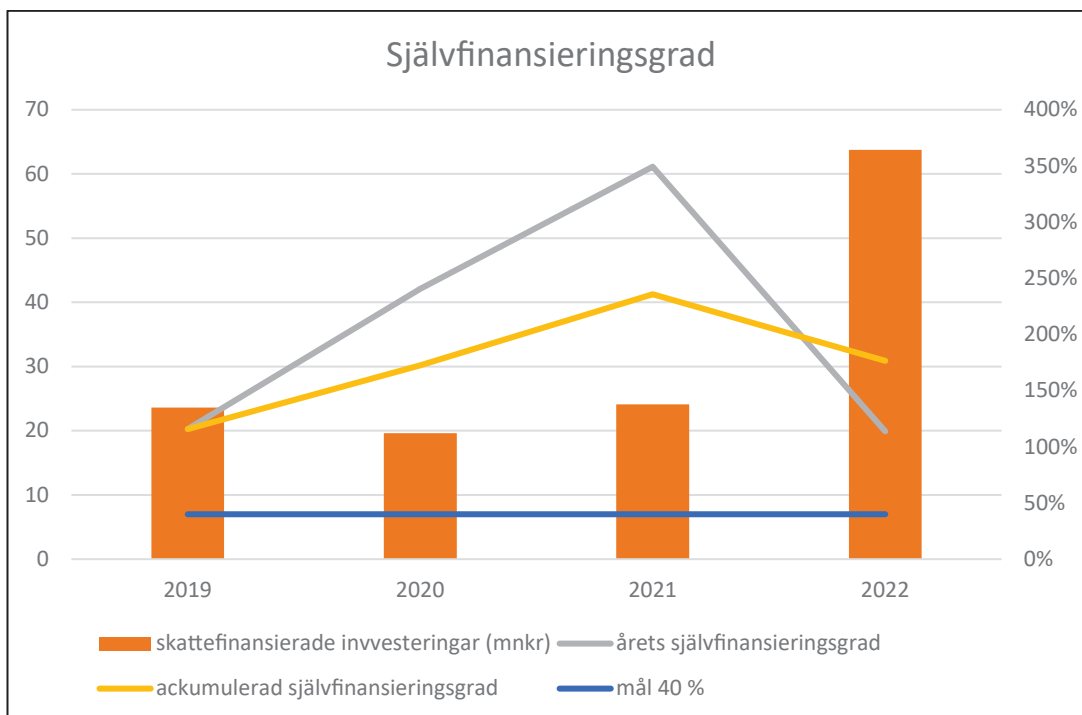

2. Minst 40 % av kommunens skattefinansierade investeringar och exploateringar ska finansieras med egna medel över mandatperioden.

Diagrammet visar att målet uppfylls eftersom det gula strecket befinner sig över det blåa sträcket. Årets skattefinansierade investeringar och exploateringar blev 63,8 mnkr vilket utgjorde 114 procent av årets resultat och årets avskrivningar. Ackumulerat för mandatperioden hamnar självfinansieringsgraden av skattefinansierade investeringarna på 176 procent. Detta är klart över målet på 40 procent. Eftersom kommunfullmäktiges mål var minst 40 procent och kan alltså målet anses vara uppnått när självfinansieringsgraden var klart över 40 procent. Självfinansieringsgraden har beräknats genom att: (årets resultat - avskrivningar) dividerats med (årets nettoinvesteringar + netto exploateringar)

När självfinansieringsgraden är över 100 procent så behöver inte kommunen teckna nya lån för att finansiera årets investeringar eller exploateringsverksamhet. Att det här nyckeltalet har varit över hundra procent under hela mandatperioden har inneburit att det funnits medel över i kommunen för att amortera på långa lånen.

Då låneräntan i samhället var under noll procent kan man fråga sig om det är god ekonomisk hushållning att minska belåningen men senaste årets ränteutveckling har visat att det ändå varit förnuftigt ur ett långsiktigt ekonomiskt perspektiv då räntan ökat kraftigt senaste halvåret. Betänk också att ett alternativ till amortering skulle kunna ha varit en negativ ränta på sparkonto alternativt finansiell risk i instrument på finansmarknaden. Lägre belåningsgrad i en situation med högre räntor innebär att mer medel kan användas till annat än finansiella kostnader vilket indikerar på god ekonomisk hushållning.

Avvikelse mot budget

Enligt rådet för kommunal redovisnings normerade rekommendationer ska upplysning om totala budgetavvikelsen och förklaring lämnas. För Bollebygds kommuns del har ingen budget på koncernnivå upprättats vilket innebär att ingen redovisning av sådan budgetavvikelse kan lämnas. Den mest relevanta totala budgetavvikelsen anses vara den för resultatbudgeten. På så vis bedöms redovisningen leva upp till rekommendationen. Se kommentarer till drift- och investeringsbudget för budgetavvikelse för dessa redovisningar.

Nettokostnaderna hade en avvikelse på 15,1 mnkr mot budget där nämnderna stod för ungefär 10 mnkr och överskott mot budgeterade pensionskostnader samt outnyttjade budgetreserver stod för resten. Budgetavvikelsen för nettokostnaden var totalt 2,5 procent. Den procentuellt största avvikelsen för nettokostnaderna står intäkterna för. Det beror bland annat på icke budgeterade riktade skattebidrag samt återsökningar för kostnader för vissa placeringar inom individ- och familjeomsorgen som inte var planerade.

Ungefär hälften av nettokostnadsökningen kan förklaras av ökade personalkostnader, där 2,5 av totalt

3,8 procentenheters ökning kan förklaras av lönerevisionen, medan andra hälften av ökningen beror på ökade övriga kostnader där några poster som kan nämnas är elkostnader som ökat med 40 procent totalt 2,7 mnkr och kostnadsföring av utredningar till ej genomförda projekt för 2 mnkr.

19 mnkr var överskottet mot budget för skatter och generella statsbidrag. Överskottet beror på att prognosen på vad slutgiltiga skatteintäkterna kommer att bli har förändrats vilket påverkar resultatet för innevarande år. Såväl slutavräkningen för föregående år och den preliminära slutavräkningen för innevarande år avvek från prognosen. Jämfört med föregående år ökade skatterna och generella statsbidragen med 5,6 procent. Enligt god redovisningssed används SKR:s decemberprognos för att redovisa beräknade skatteintäkter och justeringar.

En förklaring till att skatteintäkterna har ökat mer än ursprungliga prognosen som låg till grund för kommunens budget är att svensk ekonomi har återhämtat sig bättre efter pandemiåren än vad de ursprungliga prognoserna förutspådde. Även Bollebygds befolkningsutveckling har spelat in vilken har varit högre än ursprungliga skatteprognoserna förutsåg. Finansnettot gick back 0,5 mnkr mot budget till följd av orealiserade kursnedgångar.

			Budget			Förändring
	2021	2022	2022	Avvikelse	Avvikelse %	2021-2022
Verksamhetens int.	124,0	125,5	120,0	5,5	4,6%	1,3%
Verksamhetens kostn.	-650,3	-692,6	-702,8	10,2	1,5%	6,5%
Avskrivningar	-27,8	-28,1	-27,5	-0,6	2,1%	1,1%
Nettokostnad	-554,2	-595,2	-610,3	15,1	2,5%	7,4%
Skatteintäkter	495,8	525,9	513,1	12,9	2,5%	6,1%
Gen. statsbidr o utj	114,3	115,2	108,8	6,4	5,8%	0,8%
Resultat	56,0	46,0	11,6	34,4	296,9%	-17,8%
Finansiella intäkter	1,9	1,2	0,5	0,7	149,1%	-34,0%
Finansiella kostnader	-1,4	-2,8	-1,5	-1,3	84,1%	92,0%
Res efter skatteint o finansn	56,4	44,5	10,6	33,9	320,1%	-21,2%

För noter se Resultaträkning under finansiella rapporter

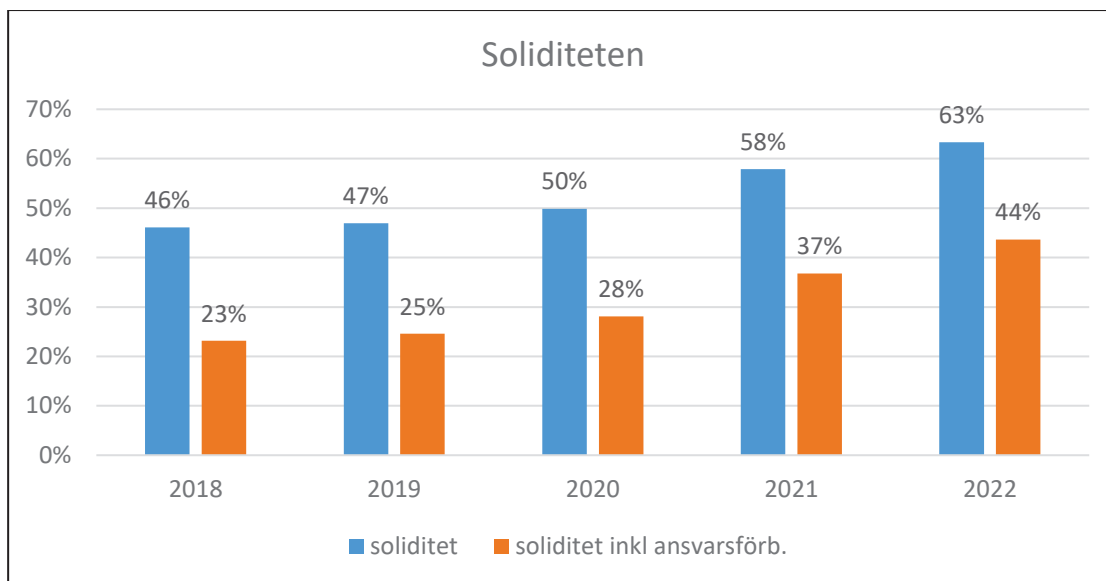

Ekonomisk ställning

Eftersom kommunens totala resultat varit positivt och skulderna har minskat så har soliditeten stärkts jämfört med 2021, från 58 till 63 procent. Om ansvarsförbindelsen avseende pensioner räknas in så blir soliditeten 44 procent, även den har stärkts jämfört med 2021. I snitt var soliditeten i landets kommuner 47 procent exkl. pensionsåtagandena.

I diagrammet nedan visas utvecklingen av soliditeten i kommunen. De senaste årens positiva resultat har

använts till att amortera skulder snarare än att investera i nya tillgångar. Investeringsbudgeten som tagits av fullmäktige har inte utnyttjats till fullo de senaste åren. Det innebär att soliditeten har ökat men även behovet av nyinvestering. Skillnaden mellan soliditeten enligt balansräkningen och soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen fortsätter att minska vilket beror på att endast pensioner intjänade innan 1998 redovisas som pensionsförpliktelse utanför linjen. I takt med att denna förpliktelse minskar så kommer skillnaderna mellan staplarna att med tiden försvinna.

Nedanstående diagram visar utvecklingen av nettokostnader och skatteintäkter och generella statsbidrag. Skatteintäkterna ökade med 5,6 procent medan nettokostnaderna ökade med 7,3 procent. Det innebär en risk när kostnaderna ökar mer än intäkterna då en sådan trend till slut leder till negativa resultat. Nettokostnaderna för år 2021 innehöll dock reavinsten från exploatering vilket får ökningen till 2022 att se större ut än vad den är. Räknas reavinsten bort från 2021 så skulle ökningen av nettokostnaden hamna på 5,5 procent vilket är i samma nivå som skatteutvecklingen. Sveriges kommuner och regioners prognos framöver säger att skatteunderlagets utveckling närmsta åren kommer att ligga på mellan 3,7 och 4,6 procent. En sådan utveckling innebär att nettokostnadsutvecklingstakten måste minska något för att fortsatt kunna hålla en god ekonomisk hushållning

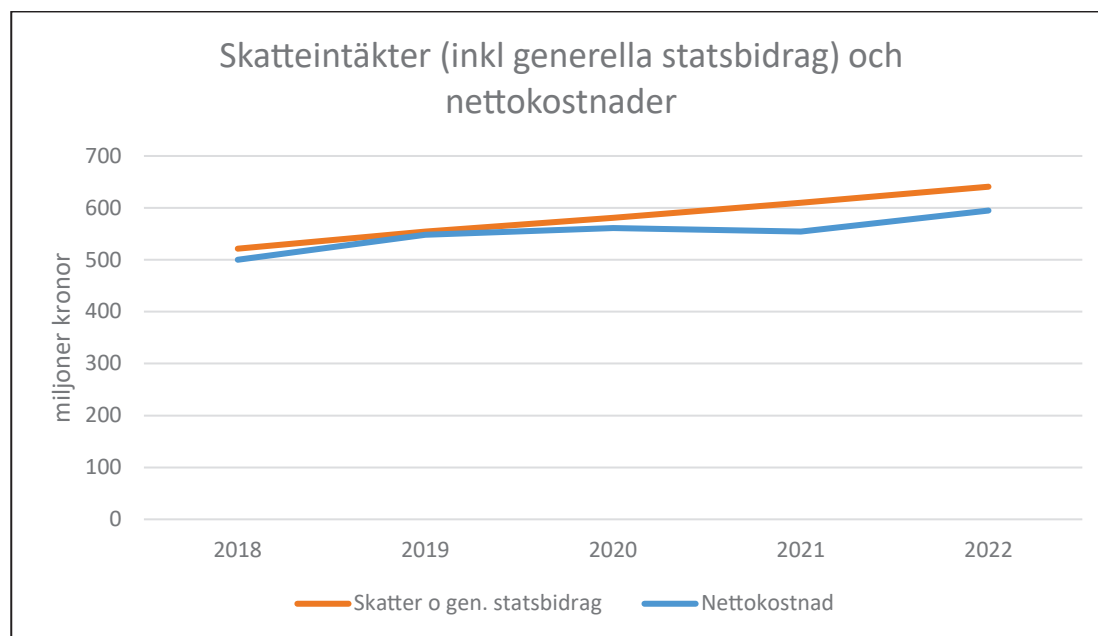
Utvärdering av god ekonomisk hushållning

För att utvärdera god ekonomisk hushållning är det viktigt att inte enbart se ett enskilt räkenskapsårs utfall. De av fullmäktige antagna finansiella målen är därför utformade så att de också avser hela mandatperioden. Nu när mandatperioden har gått till ända kan konstateras att målen har uppnåtts. Under senaste mandatperioden har även soliditeten stärkts och alla investeringar har kunnat finansieras med egna medel (målet var 40 procent).

De långfristiga lånen har minskat till följd av amorteringar som möjliggjorts av starka resultat i kombination med låga investeringar. Årets resultat har även bidragit att uppnå målen och trenden har pekat åt rätt håll. Det fanns vissa tillfälliga faktorer som har bidragit till de starka resultaten, bl.a. generös tilldelning från staten med olika bidrag.

I regeringens proposition 2004/05:100 ges följande tolkning av begreppet ”god ekonomisk hushållning”: ”Varje generation bör bära kostnaden för den service som generationen själv beslutat om och själv konsumerar.” Enkelt uttryckt innebär det att kommunen inte ska dra på sig skulder för driften av den kommunala servicen som sedan kommande generationer måste betala. Fullmäktiges finansiella mål syftar till att säkerställa att så inte sker.

I kommunfullmäktiges antagna budget anges att god ekonomisk hushållning anses råda ”då merparten av verksamhetsmålen är uppfyllda samtidigt som de två finansiella målen är uppfyllda”. Av kommunfullmäktiges nio verksamhetsmål så anses fyra som uppnådda och övriga fyra som delvis uppnådda. Ett mål uppfylls inte alls. Flera av de delvist uppnådda målen är svåra att utvärdera. Sammantaget är därmed bedömningen att god ekonomisk hushållning råder i kommunen.

Balanskravsresultatet

Redovisningsår	2020	2021	2022
Årets resultat enligt resultaträkningen	20,0	56,4	44,5
- reducering av samtliga realisationsvinster	-0,7	0,0	0,0
+ justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0
+ justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0
-/+ orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-0,4	-1,0	0,8
-/+ återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	18,9	55,4	45,3
- reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-13,1	-49,0	-38,0
+ användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
= Balanskravsresultat	5,8	6,4	7,3

LKBR (Lagen om Kommunala Bokföringsregler) kräver att "Årets resultat efter balanskravsjusteringar" samt "Årets balanskravsresultat" redogörs i förvaltningsberättelsen. Balanskravsjusteringar görs förenklat uttryckt för att kommuner inte ska kunna sälja tillgångar för att finansiera den löpande driften. Om kommunen har ett negativt balanskravsresultat innebär det att den har haft en förlust under perioden, vilket kan indikera att kommunens ekonomiska ställning är instabil och att det finns en risk för framtida ekonomiska problem. Därför säger lagen att kommunen i förvaltningsberättelsen ska redogöra för när och på vilket sätt ett eventuellt underskott ska regleras. Bollebygds kommun har de senaste åren haft ett positivt balanskravsresultat.

Årets resultat efter balanskravsjusteringar är 45,3 mnkr. Justeringen som har gjorts är att orealiserad redovisad förlust i kommunens värdepapper har räknats bort. På samma sätt har orealiserade vinster räknats bort tidigare år.

Under året har inga realisationsvinster gjorts som påverkat balanskravet.

38 miljoner kronor föreslås reserveras till resultatutjämningsreserven. Detta har beräknats i enighet med 11 kap. 14 § kommunallagen och av kommunfullmäktige antagna riktlinjer. En procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning är för året 6,4 mnkr. Det lägsta av årets resultat enligt resultaträkningen och årets resultat efter balanskravsjusteringar är årets resultat på 44,5 mnkr. $44,5 - 6,4 = 38,1$ är maximala tillåtna avsättningen. Detta föreslås avrundas till 38 mnkr.

Uppställningen ovan visar hur kommunen kunnat bygga upp en resultatutjämningsreserv på totalt 100,1 mnkr. Reserven kommer kunna tas i anspråk för att utjämna för sjunkande intäkter under en lågkonjunktur. SKR (Sveriges kommuner och regioner) har valt att tolka det som att medel från reserven kan nyttjas när skatteunderlaget understiger den genomsnittliga skatteutvecklingen de senaste tio åren, se tabellen nedan. Under 2023 och 2025–2026 förväntas rikets underliggande skatteunderlagsutveckling bli lägre än ett tioårigt genomsnitt. Då är det möjligt att använda resultatutjämningsreserven.

	2022	2023	2024	2025	2026
Snitt 10 år	4,1	4,3	4,4	4,4	4,4
Årlig ökning	5,9	3,7	4,6	4,4	4,0
Differens	1,8	-0,7	0,2	-0,1	-0,4

Källa: Skatteverket och SKR

Förväntad utveckling

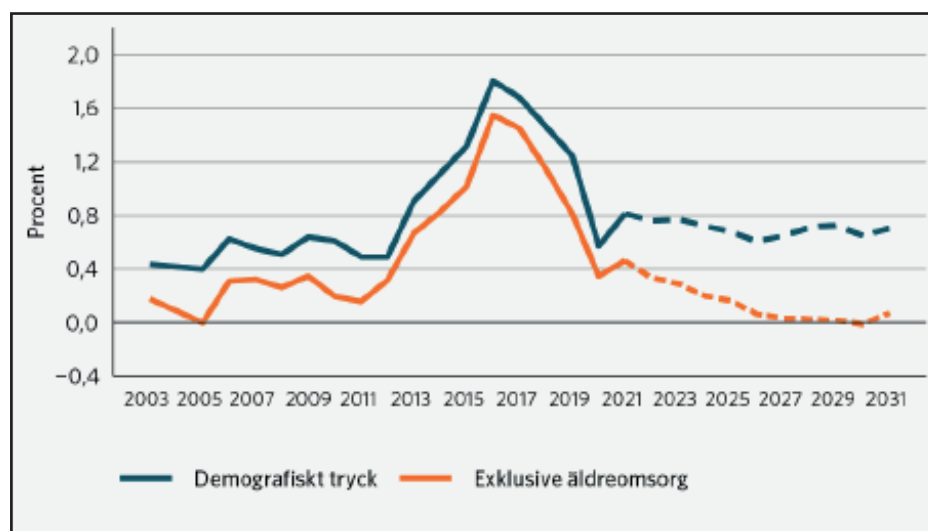
Omvärldsanalys

Kommunens ekonomi både på intäktssida och kostnadssida är starkt sammankopplade med utvecklingen i riket. Även om den demografiska utvecklingen ser olika ut i olika kommuner och regioner så påverkar ändå utvecklingen i riket alla kommuner på ett likartat sätt till följd av det långtgående kostnadsutjämningsystem som finns. Det är alltså av avgörande betydelse även för Bollebygds kommun hur den demografiska förändringen i riket utvecklas.

De närmsta åren beräknas skatteunderlaget i riket öka med runt 4 procent om året, vilket är något lägre än de senaste årens kraftiga skatteunderlagstillväxt. Men till följd av den höga inflationen och kraftigt ökade pensionskostnaderna beräknas det reella skatteunderlaget växa med enbart 1 procent om året

mellan åren 2022 och 2026, det ska jämföras med det historiska snittet på 1,8 procent om året. De närmsta åren kommer alltså, om inga nya statliga satsningar görs, innebära att det finns ett lägre utrymme att genomföra satsningar för att möta de ökade välfärdsbehoven än tidigare.

Samtidigt sker nu den förändring av befolkningens sammansättning som under lång tid har förutspått där andelen äldre i befolkningen ökar kraftigt. De närmsta 10 åren beräknas antalet över 80 år öka med över 50 procent samtidigt som den arbetsföra befolkningen ökar med ca 4 procent. I tabellen nedan har Sveriges Kommuner och Regioner beräknat den behovsökning som drivs av den förändrade demografin till ca 0,8 procent om året fram till 2031, av det avser i stort sett hela förändringen ökade behov inom äldreomsorg.

Källa: Statistiska Centralbyrån och Sveriges Kommuner och Regioner, 2022 Ekonomirapporten

Väsentliga personalförhållanden

Ett år där vi levtt med effekterna efter coronapandemin

Under 2022 har alla kommunens verksamheter levtt med effekterna efter coronapandemin. Det kan konstateras att sjukfrånvaron i alla kommunens verksamheter fortsatt har varit på en hög nivå. Detta har lett till att kommunens alla verksamheter fått ställa om sin verksamhet och skapat andra nya förutsättningar för medarbetarna. I kommunens budget finns målet att Bollebygds kommun ska vara en bra och attraktiv arbetsgivare. Planering och åtgärder för att arbeta med målet har genomförts i låg takt på grund av pandemins effekter i verksamheten. Fokus har legat på att ställa om verksamheten utifrån det och skapa så goda förutsättningar som möjligt för medarbetarna. Omställningsarbetet har inneburit förändrade rutiner och arbetssätt i hela verksamheten och har naturligtvis påverkat medarbetarna. I olika perioder har det varit påfrestande för medarbetarna då arbetet i många fall har fått anpassas från en dag till en annan utifrån den förutsättning som gällt då. Medarbetare inom framför allt social- och utbildningsförvaltningarna har under flera år arbetat under extrema förhållanden och är i många avseenden trötta och utarbetade. Tid för återhämtning har inte alls eller knappt funnits och semestrar har inte kunnat beviljas i den utsträckning som hade behövts. Den tid och återhämtningsskuld kommunen befinner sig i är en utmaning inför kommande år.

Rekrytering

Pensionsavgångar, personalomsättning men även ökad efterfrågan på välfärdstjänster gör att Bollebygds kommun har ett kontinuerligt rekryteringsbehov för i princip alla befattningar. Personalomsättningen i kommunen som helhet var 17 procent och leder till ett mer eller mindre ständigt rekryteringsbehov. Flertalet av kommunens yrkeskategorier är så kallade bristyrken vilket innebär att det inte finns tillräckligt med tillgänglig arbetskraft på arbetsmarknaden och utifrån det råder det en tydlig konkurrens om arbetskraft med rätt kompetens. Det är de arbetsökandes marknad. Under 2022 genomfördes 173 rekryteringar i den ordinarie verksamheten. Utöver det har det ökade behovet av korttidsvikarier på grund av frånvaro vilket lett till att chefer i de personalintensiva verksamheterna fått lägga mycket tid på rekrytering under året.

Kompetensförsörjning

Arbetet med kompetensförsörjning är en ständigt pågående process som innehåller flera delar. En viktig del av kompetensförsörjningen är att arbeta med att utveckla och behålla medarbetare genom till exempel kompetensutveckling. Vilken kompetensutveckling

som ska genomföras kommer chef och medarbetare överens om i samtal inom ramen för ”Den röda tråden”. Den röda tråden är Bollebygds kommuns process för medarbetarplan och uppföljning av medarbetare. Hållbar och strategisk lönebildning där jämställdhet och konkurrenskraft är i fokus är en annan viktig aspekt. Arbetet med lönekartläggning och omvärldsbevakning pågår kontinuerligt och resultatet visar att lönerna på en generell nivå i Bollebygds kommun är jämställda och konkurrenskraftiga.

Jämställdhet mellan kvinnor och män

Jämställdhetsanalysen av lönerna visar att arbetet med ett strukturerat arbetssätt kring en beslutad lönestruktur och lönestrategi har gett resultat och bidragit till att löneskillnaderna mellan män och kvinnor i kommunens verksamheter har minskat generellt. Utifrån det perspektivet har Bollebygds kommun som arbetsgivare i stort sett jämställda löner. Det finns dock fortfarande en del osakliga löneskillnader mellan män och kvinnor där arbetet med att rätta till dessa löneskillnader fortgår.

Heltidsorganisation

Heltid som norm är dels en kompetensförsörjningsfråga, dels en jämställdhetsfråga. Det är en kompetensförsörjningsfråga utifrån att arbetskraften som finns tillgänglig inte kommer att räcka till för att möta de behov av arbetskraft som Bollebygds kommun och Sverige står inför med en minskande befolkning i arbetsför ålder. De medarbetare vi redan har anställda måste arbeta heltid i större utsträckning för att täcka de behov som finns idag och de som kommer att finnas i framtiden. En jämställdhetsfråga utifrån att kvinnor, inom framförallt vård och omsorg, inte har samma möjlighet att försörja sig både i yrkesverksam ålder och senare vid pensionen. Andelen tillsvidareanställda med heltid har under 2022 ökat med drygt en procentenhet i kommunen totalt.

Hälsa och arbetsmiljö

Arbetsmiljön i kommunens verksamheter ska både främja hälsa och förebygga ohälsa, vilket även under 2022 inneburit utmaningar i och med effekter och efterverkningar av pandemin. Arbetet har främst inriktats på att anpassa verksamheterna och arbetssätten till de nya riktlinjer som kommit från olika myndigheter under året. Det har inneburit omställning för de flesta verksamheterna där utvecklingsarbete fått stå tillbaka till förmån för att lösa den dagliga verksamheten. Chefer och medarbetare i organisationen har ställt om, ställt upp och gjort en bra verksamhet för Bollebygdsbon.

Den totala sjukfrånvaron har minskat från 8,6 procent 2021 till 8,4 procent 2022, vilket är en marginell minskning men en viktig indikation om att sjuk-

frånvaron är på väg ner. Kvinnors sjukfrånvaro var 3,9 procentenheter högre än männens sjukfrånvaro 2022, vilket är i stort sett samma skillnad som 2021. Sjukfrånvaron håller sig på likande nivå som 2021 och det kan med största sannolikhet kopplas till att de medarbetare som har möjlighet att arbeta hemifrån gjort detta trots att man varit sjuk. Man hade annars behövt sjukskriva sig men det har man inte gjort utan har kunnat fortsätta arbeta hemifrån trots lättare sjukdom. De medarbetare som inte kan arbeta hemma har i lika stor utsträckning som 2021 varit frånvarande från arbetet på grund av sjukdom.

Andelen långtidssjukskrivna över 60 dagar av det totala antalet sjukskrivna har minskat från 37,3 procent 2021 till 32,3 procent 2022. Det indikerar att rehabiliteringsarbetet fortskrider och fungerar. Sjukfrånvaron är högst i åldersgruppen +50 år. Sjukfrånvaron beror både på strukturella orsaker och på andra orsaker som är kopplade till den enskilde medarbetaren. Strukturella orsaker till sjukfrånvaro kan vara ohälsosam schemaläggning med för lite återhämtning mellan arbetspassen, långa arbetspass, arbetspass med otillräcklig bemanning, för stort antal medarbetare per chef eller otydliga uppdrag. De sjukfrånvaroorsaker som kopplas till den enskilde medarbetaren beror både på fysiska och psykiska sjukdomar.

Sjukfrånvaro per förvaltning	2021	2022
Kommunstyrelseförvaltningen	0,7%	0,5%
Samhällsbyggnadsförvaltningen	8,1%	8,3%
Socialförvaltningen	10,5%	9,8%
Utbildningsförvaltningen	8,4%	8,3%
Totalt	8,6%	8,4%

Under 2022 inkom 724 avvikelser i medarbetarnas arbetsmiljö. Det är en ökning med 35 stycken jämfört med föregående år. Av dessa avvikelser var antalet tillbud och riskobservationer flest. Flest avvikelser har inträffat i klassrum och på skolgård. Orsaken till avvikelser i arbetsmiljön som angivits i anmälan i flest fall faller inom kategorierna ohälsosam arbetsbelastning och hot och våld. Den tredje största kategorin är psykisk överbelastning. Olycksfall som rapporterats gäller främst fall i samma nivå (snubbla/halka) samt skadad av person som främst är kopplat till brukare och elever.

Frånvaron för vård av sjukt barn uppgick under 2022 till motsvarande 9 årsarbetare vilket är en årsarbetare mer än för 2021.

Arbetet för att främja hälsa fortsätter och 63,4 procent av procent av medarbetarna har nyttjat sitt friskvårdbidrag vilket är 7,1 procentenheter högre än föregående år.

	2022			2021		
	kvinnor	män	totalt	kvinnor	män	totalt
Sjukfrånvaro, totalt	9,2 %	5,3 %	8,4 %	9,4 %	5,7 %	8,6 %
Sjukfrånvaro ≥ 60 dagar	34,1 %	20 %	32,3 %	39,1 %	25,1 %	37,3 %
Sjukfrånvaro ≤ 29 år	8,7 %	7,1 %	8,3 %	4,1 %	6,6 %	7,0 %
Sjukfrånvaro 30-49 år	8,9 %	4,2 %	7,7 %	9,7 %	4,9 %	8,7 %
Sjukfrånvaro ≥ 50 år	9,8 %	7,8 %	9,4 %	9,6 %	6,7 %	9,1 %

Personalvolym

Den 31 december 2022 hade Bollebygds kommun 661 tillsvidareanställda och 81 tidsbegränsat anställda medarbetare, totalt 742 personer. Antalet tillsvidareanställda har ökat med 11 personer och antalet tidsbegränsat anställda har ökat med 6 personer jämfört med 2021. Det innebär att totalt antal anställda har ökat med 17 personer jämfört med 2021. Andelen visstidsanställda i förhållande till totalt antal anställda har under de senaste fem åren varit på i stort sett samma nivå, för 2022 var det drygt 12 procent av kommunens medarbetare som hade en visstidsanställning. Av 661 tillsvidareanställda utgjorde kvinnorna 80 procent (526 stycken). Andelen kvinnor av de visstidsanställda var 73 procent, eller 59 kvinnor. Antalet timmar utförda av timavlönade medarbetare var 2022 103 255 timmar vilket motsvarar drygt 52 årsarbetare. Det är en liten minskning jämfört med 2021.

I socialförvaltningen har antalet timmar utfört av timavlönade medarbetare minskat medan antal timmar utförda av timavlönade medarbetare har ökat drastiskt i utbildningsförvaltningen

Förvaltning	2021	2022
Kommunstyrelseförvaltningen	166	1153
Samhällsbyggnadsförvaltningen	26 968	9216
Socialförvaltningen	75 734	60 817
Utbildningsförvaltningen	5 128	32 069
Totalt	107 996	103 255

Arbetade timmar per förvaltning som utförs av timavlönade vikarier

Åldersfördelning

Medelåldern på tillsvidareanställda och tidsbegränsat anställda medarbetare i Bollebygds kommun var 44,3 år. Under 2022 avslutade 17 medarbetare sin anställning med pension.

Ålder	kvinnor	män	Totalt
29 år eller yngre	32	11	43
30-39 år	130	38	168
40-49 år	139	41	180
50-59 år	148	35	183
60-65	65	6	71
66 och över	12	4	16
Totalt	526	135	661

Ålder för samtliga tillsvidareanställda i kommunen 2022-12-31.

Lönebildning

Löneökningarna i löneöversyn 2022 var 2,5 procent av den totala lönesumman. Av utrymmet fördelades 2,1 procent till respektive förvaltning att fördelas individuellt och differentierat utifrån medarbetarnas uppnådda mål och resultat. Resterande del fördelades efter djupanalys på förvaltningsnivå med prioritering att premiera befintlig kompetens och skapa ändamålsenliga lönerelationer i arbetsgrupperna samt att fortsätta arbetet med jämställda löner mellan kvinnor och män.

Framtid

Effekterna av pandemin som påverkat alla verksamheter i varierande grad under flera år har även fortsatt att påverka under 2022. Det har lett till förändrade arbetssätt och möjliggjort andra lösningar som bidragit positivt i verksamheterna. Precis som övriga kommuner och regioner i Sverige står Bollebygd inför utmaningen att attrahera och locka unga att arbeta i välfärdsyrkena, erbjuda en bra arbetsmiljö och möjligheter till en långsiktig professionell utveckling i kommunens alla verksamheter. Det kräver ett strategiskt arbete med kompetensförsörjning där alla perspektiv måste belysas och ifrågasättas. Arbetet kommer att vara inriktat på att söka nya lösningar för att utvecklas och möta framtidens medarbetare. Arbetet kommer att bedrivas i enlighet med SKR:s strategier för att lösa kompetensutmaningen då mindre antal tillgänglig arbetskraft ska ta hand om fler invånare med behov. Den så kallade demografiska utmaningen. Anpassningen till EU:s arbetstidsdirektiv kommer att påverka verksamheterna i hög grad och arbetet för att implementera detta i verksamheterna kommer att resultera i förändrade arbetssätt på samma sätt som en omställning till heltidsorganisation kommer att göra.

Driftredovisning

Budgetbeslut m.m. under året

Kommunens budget, nettokostnader (mnkr)	KF beslut	Tekniska just.	Konstgräsplan Hestrafors	Löner	Kulpeng	EI	Aktuell ram
<i>Budget per nämnd:</i>							
Kommunfullmäktige	-1,6						-1,6
Revisionen	-0,8						-0,8
Valnämnden	-0,2						-0,2
Överförmyndare	-0,8						-0,8
Jävsnämnden	-0,1						-0,1
Kommunstyrelsen	-58,2	-0,8		-0,6			-59,4
Utbildningsnämnden	-296,7	0,6	-2,0	-4,0	-0,6		-302,6
Socialnämnden	-190,5	0,5		-3,6	-0,4		-194,1
Samhällsbyggnadsnämnden	-39,3	2,4		-0,8		-1,5	-39,2
Summa nämnder	-588,2	2,9	-2,0	-8,9	-1,0	-1,5	-598,8
<i>Budget övrigt:</i>							
Ofördelad budget	-4,0					1,5	-2,5
Lönerörelse	-8,9			8,9			0
Pensioner och räntenetto mm	-8,3	-1,9					-10,2
Summa	-21,2	-1,9	0	8,9	0	1,5	-12,7
Skatteintäkter och generella statsbidrag	621,9						621,9
Resultatet	12,5	1,0	-2,0	0	-1,0	0	10,5

Beloppen är tkr.

Kommunfullmäktige beslutade i november 2021 att nämndernas ramar skulle uppgå till 588,2 mnkr. Samtidigt fördelades 21,2 mnkr i en ofördelad budget, till lönerörelsen 2022 samt för pensioner och räntenetto mm (finansförvaltningen). Skatteintäkter och generella statsbidrag budgeterades till 621,9 mnkr vilket innebar ett resultat på 12,5 mnkr.

Tekniska justeringar har genom mandat av kommunfullmäktiges budgetbeslut genomförts i januari av ekonomiavdelningen till följd av förändrad internränta och PO-tillägg. Totalt uppgår de tekniska justeringarna till 2,9 mnkr, av detta innebar 1,0 mnkr en positiv resultatpåverkan.

De avsatta budgetmedlen för att täcka ökade kostnader till följd av lönerörelsen 2022 har fördelats till nämnderna i takt med att avtalen blivit klara.

Kommunfullmäktige beslutade i mars att Utbildningsnämnden skulle tilldelas 2,0 mnkr för investeringsstöd till konstgräsplan för Hestrafors IF. Ökningen av ramen finansierades genom sänkning av budgeterade resultatet.

I juni beslutade kommunfullmäktige att 1,0 mnkr från budgeterade resultatet skulle gå till utökad satsning på KUL-peng som en uppskattning för kommunens medarbetare. Dessa två satsningar innebar en negativ resultatpåverkan på totalt 3,0 mnkr. Kommunstyrelsen fördelade därefter ut medel för kulpeng till förvaltningarna baserat på antalet medarbetare. På grund av att förändringar redovisas i miljoner kronor med en decimal är det endast Utbildningsnämnden och Socialnämnden som ser ut att ha tagit del av KUL-pengen men övriga förvaltningar har fått belopp under 0,5 mnkr som alltså avrundats till 0.

I november äskade Samhällsbyggnadsnämnden medel ur den ofördelade budgeten för att omvärldsfaktorer påverkat kostnadsutvecklingen avseende el. Kommunstyrelsen fördelade 1,5 mnkr från ofördelad budget till Samhällsbyggnadsnämnden.

Driftredovisning

Driftredovisning	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad		Netto-	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	budget 2022	Budget-avvikelse
Per nämnd								
Kommunfullmäktige	0,0	0,0	-1,2	-1,4	-1,2	-1,4	-1,6	0,4
Revision	0,0	0,0	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8	0,0
Valnämnd	0,0	0,0	-0,4	-0,1	-0,4	-0,1	-0,2	-0,3
Överförmyndare	0,0	0,0	-0,7	-0,8	-0,7	-0,8	-0,8	0,1
Jävsnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0
Kommunstyrelse	4,3	3,5	-61,3	-56,1	-56,9	-52,6	-59,4	2,4
Utbildningsnämnden	35,6	31,3	-333,8	-316,8	-298,2	-285,5	-302,6	4,4
Samhällsbyggnadsnämnden	114,2	107,6	-157,4	-144,2	-43,3	-36,6	-39,2	-4,1
Socialnämnden	46,4	39,1	-232,8	-218,0	-186,3	-178,9	-194,1	7,8
Pensioner m.f gem poster	5,0	17,2	-10,9	-14,6	-5,9	2,6	-11,7	5,8
Avgår interna poster	-80,1	-74,7	78,6	74,7	-1,5	0,0	0,0	-1,5
Verksamhetens intäkter och Verksamhetens kostnader inkl avskrivningar enligt RR	125,5	124,0	-720,7	-678,1	-595,2	-554,2	-610,3	15,2

Belopp i mnkr. Det kan finnas avrundningar som gör att summeringarna inte alltid ser ut att stämma. Obalans i interna poster beror på generellt statsbidrag som redovisats som intäkt med intern motpart

Driftredovisning	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad		Netto-	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	budget	Budget-avvikelse
Per verksamhet								
Politisk verksamhet	0,0	0,0	-10,5	-9,0	-10,5	-9,0	-9,6	-0,9
Infrastruktur, skydd	7,6	9,9	-46,1	-44,8	-38,5	-34,9	-40,2	1,7
Kultur och fritid	0,9	0,5	-16,7	-12,9	-15,7	-12,3	-16,9	1,2
Pedagogisk verksamhet	57,9	53,6	-340,2	-326,8	-282,2	-273,1	-286,1	3,9
Vård och omsorg	50,2	42,2	-235,3	-219,3	-185,1	-177,1	-190,4	5,3
Särskilt riktade insatser	4,6	3,9	-7,3	-6,8	-2,8	-2,9	-3,7	0,9
Affärsverksamhet	36,4	31,4	-36,9	-34,6	-0,5	-3,2	-0,5	0,0
Gemensamt	47,9	57,1	-106,3	-98,8	-58,3	-41,7	-62,9	4,6
Avgår interna poster	-80,1	-74,7	78,6	74,7	-1,5	0,0	0,0	-1,5
Verksamhetens intäkter och Verksamhetens kostnader inkl avskrivningar enligt RR	125,5	124,0	-720,7	-678,1	-595,2	-554,2	-610,3	15,2

Belopp i mnkr. Det kan finnas avrundningar som gör att summeringarna inte alltid ser ut att stämma. Obalans i interna poster beror på generellt statsbidrag som redovisats som intäkt med intern motpart

Kommunfullmäktige och övriga nämnder

Kommunfullmäktige lämnar ett överskott om 0,4 mnkr vilket beror på att kostnaderna för arvoden var lägre än budgeterat. Budgeten 2022 hade ökat jämfört med 2021 på grund av planering av dubbla arvodeskostnader till följd av valet. I stället minskade arvodeskostnaderna med 0,1 mnkr och avskrivningskostnaderna med 0,1 vilket även förklarar att nettokostnaden var 0,2 mnkr lägre 2022 jämfört med 2021. Valnämnden ser ut att göra ett litet underskott men kommunen har fått kompensation för detta via generellt statsbidrag.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har ett överskott på 2,4 mnkr för 2022. Nettokostnaden blev 4,4 mnkr högre. Intäkterna visar på ett överskott på 1,6 mnkr och är ca 0,8 mnkr högre än 2021, ökningen beror till stor del på ökade interna intäkter för resor till daglig verksamhet, vilket motsvaras av en kostnadsökning för samma verksamhet på kommunstyrelsen.

Bruttokostnaden blev totalt 5,2 mnkr högre jämfört med 2021, men 0,8 mnkr lägre än budget.

Kostnaden för köpt verksamhet blev 0,8 mnkr högre jämfört med förra året. Skillnaden beror dels på ökade kostnader för räddningstjänst och färdtjänst. För räddningstjänsten är kostnadsökningen ca 0,4 mnkr och beror dels på årlig uppräkningsmen och också på att en ny fördelningsmodell antagits. Fördelningsmodellen innebär att medlemskommunernas invånartal uppdateras varje år vilket innebär att kommuner som växer snabbare får en högre kostnad jämfört med tidigare. För färdtjänsten handlar det om ökade kostnader till följd av främst ökat resande, totalt är kostnaden ca 0,5 mnkr högre än 2021. Det möts dock samtidigt av en ökad intäkt från socialnämnden.

Personalkostnaderna ökade med 2,7 mnkr, vilket till stor del beror på att flera vakanser tillsattes under året. Av kostnadsökningen beräknas 0,6 mnkr motsvaras av kostnader inom ramen för årets lönerörelse, vilket kommunstyrelsen även erhöll utökad budget för. I förhållande till budgeten finns ett överskott på 2,6 mnkr till följd av vakanser för nyinrättade tjänster.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden redovisar ett resultat på 4,4 mnkr och utgör 1,5 procent av budgetramen.

Intäkterna har totalt sett ökat med 13,8 procent eller 4,3 mnkr, sedan föregående år. Ökningen har till största del utgjorts av det generella statsbidraget Skolmiljarden som förra året gavs som ramökning men som i år tilldelats som intern intäkt. Att intäkten varit intern förklarar att det avgår 1,5 mnkr i interna

poster som i resultaträkningen redovisas under raden generella statsbidrag. Riktade statsbidrag har också ökat främst beroende på ökning av statsbidraget Likvärdig skola. Momsstatsbidraget från återsökning av köpt verksamhet och föräldraavgifter för förskola och fritidshem har också ökat till följd av högre kostnader för den köpta verksamheten.

Att kostnaderna för bidrag ökar beror på beslutet om utbetalning till Hestrafors IF.

Priserna för köpta platser ökar vanligtvis varje år då andra huvudmän också måste ta höjd för ökade löner, personalomkostnader och indexuppräkningskostnader. För köpt verksamhet har ökningen främst skett på verksamheterna grundskola och gymnasium, vilka också har de största volymerna.

Personalkostnaderna för perioden har ökat med 5,2 procent och prognosen för delåret antogs ökningen ligga på 5,6 procent för helåret. Ökningen i de personalmässigt största verksamheterna förskola och grundskola, har ökat 3,9 procent respektive 3,4 procent. Statsbidrag på utbildningssidan är nästan uteslutande kopplat till kvalitetsökningar och personalutökningar och utfallet för personalkostnader bör ses ihop med utfallet för intäkter.

Lokalkostnader ökar med 5,4 procent och beror på förändring av internhyresmallen, kapitalkostnader samt helårutfall av kostnaden för särskolan och Vinkelvägen. Kostnadsökningarna täcks av motsvarande ökad budgetram. Överskottet beror på att nämnden fått budget för matsalen i Bollebygdsskolan där kostnader inte finns ännu.

Övriga kostnader har ökat med 9,4 procent jämfört med föregående år. Under 2021 hade coronapandemin full effekt och mycket kunde inte genomföras till exempel kompetensinsatser. För 2022 genomfördes detta i större utsträckning. Kostnader för skolskjuts har ökat i och med indexuppräkningskostnader av avtalet och indexuppräkningskostnaden har varit hög på grund av världsläget och inflationen/prisökningar.

Socialnämnden

Socialnämnden redovisar 2022 ett resultat på 7,8 mnkr. Budgetöverskottet härleds till intäkter, bidragskostnader, lokalkostnader och personalkostnader. I nämndens uppföljningsrapport har resultatet 8,2 redovisats då man inkluderat ett generellt statsbidrag i sin resultaträkning. I driftsredovisningen finns inte några generella statsbidrag med vilket förklarar skillnaden på 0,4 mnkr.

Intäktsökning mellan år 2021 och 2022 härrör återökningar av köpta placeringar individ- och famil-

jeomsorg och bidrag. Återsökningar från Migrationsverket på vissa av årets placeringar kan bara göras under 2022 och ej åren framöver. Placeringar på familjehem kvarstår dock de kommande åren. Socialnämnden har under året fått bidrag från staten som avser sjuklöner Covid, 1,3 mnkr.

Bidragskostnader (försörjningsstöd) har reducerats mellan åren. Det är resultatet av ett fokuserat arbete inom IFO myndighetsteam vuxen som syftar till att långtidsbidragsberoende får bland annat stöd till rätt försörjning av andra huvudmän. Vidare har arbetet med att rättssäkra de sociala bostadskontrakten medfört att flertalet av personer som både bott i ett socialt bostadskontrakt samt uppburit försörjningsstöd kommit vidare till ett förstahandskontrakt i annan kommun, vilket också innebär en minskning i utbetalt försörjningsstöd i Bollebygds kommun.

Kostnadsökning för köpta placeringar jämfört med 2021 förklarar nettokostnadsavvikelsen mellan åren. Härrör placeringar inom funktionsnedsättning såsom boende LSS och personlig assistans. Inom Individ- och familjeomsorg är det kostnadsökning på köpta placeringar övrig vuxenvård, institutionsvård barn och familjehemsvård. Dock kan vissa placeringar familjehemsvård och institutionsvård återsökas under 2022. Ny ledningsstruktur 2022 jämfört med 2021 påverkar personalkostnader mellan åren. Under 2021 var socialchefen även verksamhetschef för äldreomsorgen, men under 2022 anställdes en socialchef och verksamheten utökades med en verksamhetschef, det vill säga två chefer blev tre.

Förklaring till budgetavvikelse personalkostnader i årets resultat avser vakanser och medarbetare som i grunden har 100 procent tjänstgöringsgrad, men som valt lägre sysselsättningsgrad har resulterat i lägre personalkostnader än budgeterat 2022.

Ett budgetöverskott lokalkostnader härrör reducerade kostnader servicebostäder och avräkning från Bollebo.

Nämnden har upplevt olika kostnadsökningar inom el, drivmedel, förbrukningsmateriel, skyddsutrustning och sjukvårdsartiklar. Rådande världsläge har påverkat dessa kostnader.

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden rapporterar ett resultat för verksamhetsåret 2022 på -4,1 mnkr.

Intäkterna för året är 6,6 mnkr högre jämfört med 2021. Denna ökning är till största del ett resultat av höjda taxeintäkter (främst anslutningsavgifter) och internhyresdebitering.

Vakanser har resulterat i lägre personalkostnader än budgeterat. Samtidigt har nämnden upplevt en rad kostnadsökningar inom viktiga områden som el, bostadsanpassningar, material, livsmedel och underhåll av fastigheter. Dessa kostnadsökningar har medfört en utmaning för budgeten, och nämnden har inte lyckats hålla sig inom de fastställda ramarna. Endast elen var dubbelt så dyr som för två år sedan, och över 40 procent dyrare än föregående år. Den totala effekten av elprisökningen innebär en negativ avvikelse mot budget på 3,1 mnkr.

Ytterligare en faktor som bidragit till budgetavvikelsen är utrangering av utredningar som avbrutits och därmed inte lett till genomförda projekt. Dessa kostnader kommer med stor sannolikhet uppstå även i framtiden. Det är därför viktigt att nämnden tar hänsyn till dessa kostnader i den ekonomiska planeringen.

Nämndens budget för 2023 har ett bättre utgångsläge jämfört med det gångna året. Det förväntas ett statligt elstöd och enheternas budgetramar är omfördelade för att säkerställa en mer hållbar ekonomi.

Pensioner med flera gemensamma poster samt kommentar till interna poster

Kommunen har tagit kostnader för omställningsstöd om 1 miljon kronor som inte var budgeterade. Stödet betalas ut kommande år men kostnaden har uppstått under den tiden som politikerna varit aktiva och därför redovisas det redan nu. Denna kostnad ligger under posten ”Pensioner m. f gem poster” där kommunen totalt sett har positiv avvikelse men kostnaden förklarar underskottet på Politisk verksamhet i redovisningen per verksamhet.

Investeringsredovisning 2022

Investeringsredovisning	Budget KF	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelsen	4,0	1,2	2,8
<i>IT-investeringar</i>	3,0	0,9	2,1
<i>Reinvesteringar inventarier</i>	1,0	0,3	0,7
Samhällsbyggnadsnämnden	67,7	30,7	37,0
<i>Lokalresursplan</i>	51,0	10,9	40,1
<i>Reinvesteringar fastighet</i>	10,0	9,6	0,4
<i>GC-vägar</i>	5,5	5,3	0,2
<i>Park/bad</i>	0,4	0,4	0,0
<i>Beachvolleybollplan</i>	0,3	0,0	0,3
<i>Taxefinansierad verksamhet</i>			
<i>Returpapper</i>	0,1	0,0	0,1
<i>Rollpack</i>	0,4	0,4	0,0
<i>VA</i>	0,0	4,1	-4,1
Utbildningsnämnden	1,3	1,1	0,2
<i>Anpassningar tillgänglighet/miljö</i>	0,5	0,4	0,1
<i>Reinvesteringar inventarier</i>	0,5	0,4	0,1
<i>Digitalisering</i>	0,3	0,3	0,0
Socialnämnden	1,7	2,1	-0,4
<i>Lägenhetsrenovering</i>	0,0	0,4	-0,4
<i>Reinvesteringar inventarier</i>	1,0	1,0	0,0
<i>Digitalisering</i>	0,7	0,7	0,0
Summa investeringar	74,7	35,1	39,6
<i>varav taxefinansierad verksamhet</i>	0,5	4,5	-4,0
Strategiska markinköp KS	20,0	6,0	14,0
Strategiska markinköp SBN	5,0	0,0	5,0
Exploateringsverksamhet	25,0	27,2	-2,2
<i>varav Bergadalen</i>		27,1	
Finansiell leasing personbilar	0,0	0,4	-0,4
Total investeringsverksamhet	124,7	68,7	56,0

Inga gåvor som klassas som anläggningstillgång har erhållits under året.

Upplysning om investeringsredovisningens uppbyggnad samt ekonomistyrningsprinciper

Investeringsredovisningen visar årets utgifter för avslutade samt pågående investeringsprojekt. Varje år fattar kommunfullmäktige beslut om investeringsbudget samt flerårsplan. Inga beslut om investeringsprojekt med flerårig löptid har tagits i budgeten. Långsiktiga investeringsprojekt hanteras i Lokalresursplanen som särredovisats längre ned.

Kommunfullmäktige har fattat beslut om ett årligt anslag om 25 mnkr för exploateringsverksamhet där projekt ofta kan sträcka sig över flera år men inte tagit ställning till hur mycket enskilda projekt ska kosta per år.

Budget för strategiska markinköp är väl tilltagen om totalt 25 miljoner som syftar till att ge kommunstyrelsen utrymme att agera ifall ett intressant objekt kommer ut på marknaden. Markinköpen är inte att se som planerat markinköp utan maximal ram för markinköp.

Kommunfullmäktige beslutar om en investeringsbudget per projekt. Nämnden har mandat att göra omfördelningar mellan projekt som understiger 5 mnkr.

Omfördelning mellan projekt inom lokalresursplanen godkänns av kommunstyrelsen. Ombudgetering

mellan år prövas av kommunfullmäktige i samband med prövning av årsredovisningen.

Att vissa leasingavtal för fordon ska redovisas som finansiell leasing har inte beaktats kommunens budgetarbete. Årets tecknade avtal (som avser en skåpbil till VA-verksamheten) redovisas som en egen post i redovisningen. Kommunen arbetar med att förbättra redovisning och budgetering av finansiell leasing under kommande verksamhetsår.

Kommentarer till investeringsredovisningen

Under året har samhällsbyggnadsnämnden omfördelat 4,4 mnkr från reinvesteringar fastighet till taxefinansierade verksamheter. På grund av omfattande underhållsbehov i kommunens fastighetsbestånd gjordes en avvikelse mot nämndens budget där reinvesteringar fastighet hade en avvikelse på -3 mnkr. Lokalresursplanen avser kommunens avsatta investeringsram i syfte att säkra de framtida lokalbehoven för kommunens verksamheter. Lokalresursplanen har antagits av kommunfullmäktige och innehåller beräknade investeringskostnader för lokalresursplanen. Se specifikation i tabellen nedan för särredovisning av årets största planerade projekt inklusive beräknad totalutgift. Ingen av årets investeringar för Lokalresursplanen innebar avslut för projekten. Under 2023 är Idrottshallen flyttad från Lokalresursplanen och är istället ett separat budgetbeslut i kommunfullmäktiges budget.

Lokalresursplan		Totalutgift		Varav årets investeringar		
Projekt	Tot. budget	Ack. utfall	kvarstår	Budget	Utfall	Avvikelse
Matsal Bollebygdskolan	15,0	11,0	4,0	13,0	9,7	3,3
Idrottshall	8,0	1,2	6,8	4,0	1,2	2,8
Gruppbostad autism	25,0	0,4	24,6	5,5	0,1	5,4
Hembygdsvägen	31,0	0,2	30,8	15,0	0,0	15,0
Övrigt	440,1	11,8	428,3	13,5	0,0	13,5
Summa investeringar LRP	519,1	24,6	494,5	51,0	11,0	40,0

Finansiella rapporter, kommunen

Kassaflödesanalys	Noter	Kommunen		Koncernen	
		2021	2022	2021	2022
Belopp i miljoner kronor (mnkr)					
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		56,4	44,5	58,4	48,8
Justering för ej likviditetspåverkande poster	7	34,3	32,7	42,6	42,4
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		<i>90,7</i>	<i>77,1</i>	<i>101,5</i>	<i>90,8</i>
Ökning/minskning av periodiserade anslutningsavgifter		2,8	4,6	2,8	4,6
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar		-10,3	-19,7	4,3	-19,3
Ökning/minskning av förråd och varulager		3,7	-1,7	3,8	-1,9
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		2,6	4,3	-3,6	5,7
Kassaflöde från den löpande verksamheten		89,6	64,6	108,4	80,4
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar		-0,7	-1,2	-0,7	-1,2
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Investering i materiella anläggningstillgångar		-33,0	-65,2	-38,6	-67,5
Försäljning av materiella anläggningstillgångar				2,4	0,0
Erhållna offentliga bidrag		2,4	1,8	0,0	1,8
Förvärv av finansiella tillgångar		0,0	-0,1	0,0	-0,1
Avyttring av finansiella tillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-31,3	-64,7	-36,8	-66,9
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Amortering av långfristiga skulder		-60,0	-44,4	-60,0	-44,4
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-60,0	-44,4	-60,0	-44,4
Årets kassaflöde		-1,7	-44,4	11,5	-30,9
Livida medel vid årets början		91,8	90,1	111,2	123,3
Likvida medel vid årets slut		90,1	45,5	122,8	92,2

Resultaträkning	Noter	Kommunen		Koncernen	
		2021	2022	2021	2022
Belopp i miljoner kronor (mnkr)					
Verksamhetens intäkter	8	124,0	125,5	156,7	159,0
Verksamhetens kostnader	9	-650,3	-692,6	-671,3	-711,3
Avskrivningar	10	-27,8	-28,1	-36,8	-37,0
Verksamhetens nettokostnader		-554,2	-595,2	-551,3	-589,2
Skatteintäkter	11	495,8	525,9	495,8	525,9
Generella statsbidrag och utjämning	12	114,3	115,2	114,3	115,2
Verksamhetens resultat		56,0	46,0	58,8	51,9
Finansiella intäkter	13	1,9	1,3	1,5	1,0
Finansiella kostnader	14	-1,4	-2,8	-1,9	-4,1
Resultat efter finansiella poster		56,4	44,5	58,4	48,8
Extraordinära poster		0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat		56,4	44,5	58,4	48,8

Balansräkning	Kommunen		Koncernen			
	Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Noter	2021	2022	2021	2022
Tillgångar						
Anläggningstillgångar						
Immateriella anläggningstillgångar	15	0,7	1,4	0,7	1,4	
Materiella anläggningstillgångar	16,					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	17	447,0	487,2	721,9	755,0	
Maskiner och inventarier	18	17,8	15,1	18,9	16,8	
Övriga materiella anläggningstillgångar		0,0	0,0			
Summa Materiella anläggningstillgångar		464,7	502,4	741,4	773,2	
Finansiella anläggningstillgångar	19	14,7	13,9	13,7	13,0	
Summa Anläggningstillgångar		480,1	517,7	755,1	786,2	
Bidrag till statlig infrastruktur		0,0	0,0			
Omsättningstillgångar						
Förråd, exploateringar	20	32,2	33,9	32,3	34,2	
Fordringar	21	47,1	66,8	47,9	67,6	
Kortfristiga placeringar		0,0	0,0			
Kassa och bank	22	90,1	45,5	123,3	91,7	
Summa Omsättningstillgångar		169,4	146,2	203,5	193,5	
Summa Tillgångar		649,4	663,9	958,6	979,7	
Eget kapital, avsättningar och skulder						
Eget kapital	23	375,9	420,3	428,6	477,4	
Eget kapital		319,5	375,9	370,2	428,6	
Årets resultat		56,4	44,5	58,4	48,8	
Avsättningar						
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	24	46,4	50,2	46,4	50,2	
Andra avsättningar	25	0,0	0,0	1,2	1,3	
Summa Avsättningar		46,4	50,2	47,6	51,5	
Skulder						
Långfristiga skulder	26	120,4	82,4	281,9	260,9	
Kortfristiga skulder	27	106,7	111,0	200,5	189,9	
Summa Skulder		227,1	193,4	482,4	450,8	
Summa Eget kapital, avsättningar och skulder		649,4	663,9	958,6	979,7	
Panter och ansvarsförbindelser						
Panter och därmed jämförliga säkerheter	28	0,3	0,3	0,3	0,3	
Ansvarsförbindelser						
Pensionsförpliktelser utanför linjen	29	137,1	133,3	137,1	133,3	
Borgensförbindelser	30	302,5	302,5	3,5	3,5	

före 2015 en avskrivningstid på 33 år, som vägt snitt. Om någon befintlig fastighet genomgår större renoivering så ska dock ny bedömning göras av berörda komponenter.

En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgångstyp görs. För tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal (till exempel leasing) används den planerade verkliga nyttjandeperioden som avskrivningstid.

Korttidsinventarier med en ekonomisk livslängd på max 3 år och inventarier av mindre värde, max ett prisbasbelopp (exklusive mervärdesskatt), kostnadsförs direkt.

Omsättningstillgångar

Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar är upptagna till det belopp varmed de beräknas inflyta. För finansiella instrument värderade till verkligt värde har börskursen den 31/12 använts.

Tomter för försäljning värderas kollektivt per exploateringsstapp. I anskaffningsvärdet ingår mark, andel av projektering och direkta utgifter för åtgärder på tomtmarken.

Lager som innehåller materiel för över 300 tkr har redovisats som lager i kommunens redovisning. Det är endast VA-verksamhetens lager som bedömts ha ett värde som överstiger det värdet. För detta VA-lager har principen om bestämd mängd fast värde tillämpats. Lagrets innehåll är olika tekniska delar som används inom löpande VA-underhåll. Varje år sker en inventering som ska säkerställa att lagrets totala värde stämmer med schablonbeloppet. För koncernen finns ytterligare ett lager som avser fastighetsförvaltning.

Inga väsentliga överlager eller beredskapslager finns i kommunen.

Leasing

Finansiella leasingavtal med ett avtalsvärde per objekt understigande ett halvt prisbasbelopp har klassificerats som ej uppsägningsbara operationella avtal och redovisas därför inte som anläggningstillgång. Dessa avtal ingår i noten för ej avskrivningsbar operationell leasing.

Skulder och avsättningar

Erhållna anläggningsavgifter för VA redovisas som förutbetalda intäkt och periodiseras på 50 år. Där 10 procent av intäkterna intäktsförs innevarande år och resterande del intäktsförs med rak periodisering.

Avsättning för pensioner värderas enligt RIPS i en-

lighet med RKR R10.

Kommunen innehar inga tillgångar och skulder i utländsk valuta.

Redovisningsprinciper i driftredovisningen

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive nämnds och verksamhets ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra nämnderna och verksamheterna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som endast innehåller kommunexterna poster, innehåller driftredovisningen även interna intäkter och kostnader såsom köp och försäljning mellan nämnderna. Poster som finns i resultaträkningen, men inte i driftredovisningen, är skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, finansiella intäkter och kostnader.

Poster som kalkylmässigt simuleras i driftredovisningen är:

- Personalomkostnader, i form av arbetsgivaravgifter, avtalspension och löneskatt. Dessa kalkyleras schablonmässigt till att uppgå till 39,25 procent av lönekostnaden.

- Kapitalkostnader, i form av avskrivningar och ränta på bundet kapital. Kapitalkostnaderna beräknas enligt rak nominell metod, vilket innebär att kostnaden består av linjär avskrivning på anläggningstillgångarnas avskrivningsbara värde och ränta på tillgångarnas bokförda restvärde. Den internt beräknade räntan har satts till 1,0 procent. För information om avskrivningstider, se Redovisningsprinciper.

Samhällsbyggnadsnämndens kostnader som fördelas mellan kommunens olika verksamheter genom interndebitering är:

- Hyreskostnader: Internhyran satts till fastighetsavdelningens självkostnad inklusive avskrivningskostnader och ränta på bundet kapital.

- Kost: Debitering sker av kommunens produktionskök till budgeterat pris för Utbildningsnämnden satts ett fast pris per år medan Socialnämnden debiteras abonnemang för respektive månad samt ett årligt fast pris. Utöver detta interndebiteras ströbeställningar av till exempel kaffe och andra livsmedel. Eventuella budgetavvikelser vidarefaktureras ej men redovisas schablonmässigt på korrekt verksamhetskod.

- Lokålvård: En budget för respektive verksamhet satts varje år. Den budgeten interndebiteras under året till respektive nämnd. I särskilda fall sker även utökad fakturering om uppdraget ändrats under året. Eventuella budgetavvikelser vidarefaktureras ej men

redovisas schablonmässigt på korrekt verksamhetskod.

•Vaktmästeri: Förvaltningarna beställer vaktmästar-tjänster som därefter interndebiteras.

Sammanställd redovisning

Kommunkoncernen består av kommunen och Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder. Förvaltningsberättelsen ska enligt RKR upprättas utifrån ett koncernperspektiv. Detta har inte gjorts fullt ut för varje rubrik. Bedömningen är att man ändå kan få en fullständig bild av koncernen då den är så pass enkelt uppbyggd med enbart kommunen samt stiftelsen.

2 - Uppskattningar och bedömningar

För det pågående exploateringsprojektet Bergadalen2 har fördelning mellan tomter och kommunens tekniska anläggningar gjorts utifrån kalkylen i exploaterens anbud. 77 procent av upparbetade kostnaderna har redovisats som pågående investering medan 23 procent har fördelats som exploateringsstillgång.

3 - Solidarisk borgen

Bollebygds kommun har i juni 2001 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 2022-12-31 var medlemmar i Kommuninvest Ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest Ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatsskapital i Kommuninvest Ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Bollebygd kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2022-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 540 357 097 316 kronor och totala tillgångar till 537 006 752 858 kronor. Bollebygd kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 373 978 904 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 365 709 629 kronor.

4 - Kostnad för räkenskapsrevision (tkr)	Kommunen		Koncernen	
	2021	2022	2021	2022
Revisoremas arvoden	68	69		
Revisoremas biträden	249	249	334	334
Summa räkenskapsrevision	317	318	334	334

5 - Leasing	2021	2022
Operationell leasing		
Med förfall inom 1 år	6,8	6,0
Med förfall inom 1-5 år	7,2	3,8
Med förfall senare än 5 år	0,0	0,0
Totalt operationell leasing	14,0	9,9
Totala minimileaseavgifter	1,1	1,3
Framtida finansiella kostnader	-0,0	-0,0
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	1,1	1,2
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:		
Inom 1 år	0,2	0,5
Senare än 1 år men inom 5 år	0,8	0,8
Senare än 5 år	0,0	0,0
	1,1	1,2
<i>Not för koncernen har inte tagits fram i år. Hyresavtalet som avser kommunens hyra av Bollegårdens äldreboende från stiftelsen skulle ha kunnat klassats som finansiell leasing.</i>		

6 - Särredovisningar

Den särredovisning som tillämpas gäller VA-verksamheten, enligt lag om allmänna vattentjänster. Denna återfinns i verksamhetsavsnittet under Verksamhetsberättelser.

	Kommunen		Koncernen	
	2021	2022	2021	2022
7 - Justering för ej likviditetspåverkande poster				
Avskrivningar	27,8	28,1	36,8	37,0
Utrangeringar	0,4	0,0	0,4	0,0
Gjorda avsättningar	7,2	3,8	7,2	3,8
Orealiserade kursförändringar	-1,0	0,8	-1,0	0,8
Upplösning av bidrag till infrastruktur	0,0	-0,1	0,0	-0,1
Övriga ej likviditetspåverkande poster	0,0	0,0	-0,7	0,9
Summa ej likviditetspåverkande poster	34,3	32,7	42,6	42,4

	Kommunen		Koncernen	
	2021	2022	2021	2022
8 - Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	6,6	7,4	6,6	7,4
Taxor och avgifter	45,6	47,2	42,7	44,0
Hyror och arrenden	5,5	5,3	40,8	41,6
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	46,7	54,2	46,7	54,2
Bidrag och gåvor från privata aktörer	0,0	0,0	0,0	0,0
EU-bidrag	0,7	1,0	0,7	1,0
Övriga bidrag	0,1	2,6	0,1	2,6
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	7,1	7,0	7,1	7,0
Intäkter från exploateringsverksamhet och tomträtter	11,1	0,2	11,1	0,2
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	0,2	0,1	0,2	0,1
Övriga verksamhetsintäkter	0,4	0,6	0,7	1,0
Summa verksamhetens intäkter	124,0	125,5	156,7	159,0

	Kommunen		Koncernen	
	2021	2022	2021	2022
9 - Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	-379,6	-396,3	-384,6	-401,6
Pensionskostnader	-30,5	-29,5	-31,0	-30,0
Lämnade bidrag	-20,5	-24,1	-20,5	-24,1
Köp av verksamhet	-116,9	-124,7	-116,9	-124,7
Lokal- och markhyror	-11,7	-13,4	-3,2	-4,7
Inköp av material och varor	-0,7	-0,6	-0,7	-0,6
Inköp av tjänster	-8,6	-9,1	-18,7	-17,4
Realisationsförluster och utrangeringar	0,0	-1,5	0,0	-1,5
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter	-1,2	0,0	-1,2	0,0
Bolagsskatt	0,0	0,0	-0,4	-1,0
Övriga verksamhetskostnader	-80,8	-93,3	-94,2	-105,7
Summa verksamhetens kostnader	-650,3	-692,6	-671,3	-711,3

	Kommunen		Koncernen	
	2021	2022	2021	2022
10 - Avskrivningar				
Avskrivning immateriella tillgångar	-0,1	-0,4	-0,1	-0,4
Avskrivning byggnader och anläggningar	-21,2	-21,5	-29,7	-30,2
Avskrivning maskiner och inventarier	-6,5	-6,2	-7,0	-6,4
Nedskrivning/återföring byggnader och anläggningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa av- och nedskrivningar	-27,8	-28,1	-36,8	-37,0

	Kommunen		Koncernen	
	2021	2022	2021	2022
11 - Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	495,8	511,7	495,8	511,7
Preliminär slutavräkning innevarande år	0,0	11,3	0,0	11,3
Slutavräkningsdifferens föregående år	0,0	3,0	0,0	3,0
Mellankommunal kostnadsutjämning	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga skatter	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa skatteintäkter	495,8	525,9	495,8	525,9

	Kommunen		Koncernen	
	2021	2022	2021	2022
12 - Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämning	64,1	67,9	64,1	67,9
Kostnadsutjämning	-5,7	-1,3	-5,7	-1,3
Regleringsbidrag/avgift	28,3	26,5	28,3	26,5
Kommunal fastighetsavgift	20,6	21,6	20,6	21,6
Bidrag/avgift för LSS-utjämning	1,9	-2,0	1,9	-2,0
Övriga bidrag i utjämningsystemet	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga generella bidrag från staten	5,1	2,6	5,1	2,6
Summa generella statsbidrag och utjämning	114,3	115,2	114,3	115,2

	Kommunen		Koncernen	
	2021	2022	2021	2022
13 - Finansiella intäkter				
Utdelningar på aktier och andelar	0,2	0,0	0,2	0,0
Intäkter från finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0
Realiserad vinst på försäljning av finansiella instrument	0,0	0,0	0,0	0,0
Orealiserad värdestegring på finansiella instrument	1,0	0,0	1,0	0,0
Ränteintäkter	0,0	0,4	0,0	0,5
Borgensavgifter	0,4	0,4	0,0	0,0
Övriga finansiella intäkter	0,3	0,5	0,3	0,5
Summa finansiella intäkter	1,9	1,3	1,5	1,0

14 - Finansiella kostnader	Kommunen		Koncernen	
	2021	2022	2021	2022
Räntekostnader på lån	-1,0	-0,5	-1,5	-1,8
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	0,0	-1,2	0,0	-1,2
Kostnader från finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0
Förlust vid försäljning av finansiella instrument	0,0	0,0	0,0	0,0
Orealiserad värdeminskning finansiella instrument	0,0	-0,8	0,0	-0,8
Övriga finansiella kostnader	-0,4	-0,2	-0,4	-0,2
Summa finansiella kostnader	-1,4	-2,8	-1,9	-4,1

15 - Immateriella anläggningstillgångar	Kommunen		Koncernen	
	2021	2022	2021	2022
Immateriella anläggningstillgångar				
Ingående anskaffningsvärde	3,8	4,5	3,8	4,5
Inköp	0,3	0,9	0,3	0,9
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Överföringar	0,4	0,2	0,4	0,2
Utgående anskaffningsvärde	4,5	5,6	4,5	5,6
Ingående ack. avskrivningar	-3,7	-3,8	-3,7	-3,8
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Överföringar	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Årets avskrivningar	-0,1	-0,4	-0,1	-0,4
Utgående ack. avskrivningar	-3,8	-4,2	-3,8	-4,2
Ingående ack. nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets nedskrivningar/återföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående ack. nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående redovisat värde	0,7	1,4	0,7	1,4
Genomsnittlig nyttjandeperiod	4,09 år	4,08 år		

16 - Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Kommunen		Koncernen	
	2021	2022	2021	2022
Ingående anskaffningsvärde	675,1	702,9	1 057,6	1 111,2
Inköp	24,8	14,6	24,8	16,1
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Överföringar	3,1	4,2	28,8	4,2
Utgående anskaffningsvärde	702,9	721,6	1 111,2	1 131,4
Ingående ack. avskrivningar	-246,0	-267,2	-373,4	-403,0
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-21,2	-21,5	-29,7	-30,1
Utgående ack. avskrivningar	-267,2	-288,6	-403,0	-433,2
Ingående ack. nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets nedskrivningar/återföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående ack. nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående redovisat värde	435,7	433,0	708,1	698,2
Genomsnittlig nyttjandeperiod	30,33 år	29,92 år		

17 - Pågående investeringar	Kommunen		Koncernen	
	2021	2022	2021	2022
Ingående anskaffningsvärde	15,0	11,3	38,0	13,7
Under året avslutade investeringar	-24,2	-1,4	-49,9	-1,4
Årets investeringar	20,5	44,4	25,6	44,5
Utgående redovisat värde	11,3	54,3	13,7	56,8

Tidigare år har Pågående investeringar redovisats under Maskiner och inventarier. I år ligger den posten under Mark byggnader och tekniska anläggningar då pågående investeringar i Bollebygds kommun avser dessa poster. Den stora ökningen för året avser vägar och VA-investeringar som håller på att byggas i Bergadalen2.

18 - Maskiner och inventarier	Kommunen		Koncernen	
	2021	2022	2021	2022
Ingående anskaffningsvärde	125,4	131,6	131,7	138,4
Inköp	6,9	4,0	7,3	4,7
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	-0,1
Utrangeringar	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Överföringar	-0,4	-0,2	-0,4	-0,2
Utgående anskaffningsvärde	131,8	135,4	138,5	142,7
Ingående ack. avskrivningar	-107,5	-113,9	-112,5	-119,4
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,1
Utrangeringar	0,0	0,1	0,0	0,1
Överföringar	0,1	0,0	0,1	0,0
Årets avskrivningar	-6,7	-6,5	-7,2	-6,7
Utgående ack. avskrivningar	-114,1	-120,3	-119,6	-125,9
Ingående ack. nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets nedskrivningar/återföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående ack. nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående redovisat värde	17,8	15,1	18,9	16,8
Genomsnittlig nyttjandeperiod	5,27 år	5,13 år		

19 - Finansiella anläggningstillgångar	Kommunen		Koncernen	
	2021	2022	2021	2022
Aktier och andelar kommunkoncernföretag mm.				
Kommunaktiebolaget	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommuninvest ekonomisk förening	6,1	6,3	6,1	6,3
Companion Sjuhärad	0,0	0,0	0,0	0,0
Inera	0,0	0,0	0,0	0,0
Gryaab	1,0	1,0	1,0	1,0
Summa aktier och andelar kommunkoncernföretag mm.	7,2	7,3	7,2	7,3
Grundfondskapital				
Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder	1,0	1,0	0,0	0,0
Summa långfristiga placeringar	1,0	1,0	0,0	0,0
Långfristiga placeringar				
Aktieindexobligationer mm	6,5	5,7	6,5	5,7
Summa långfristig utlåning	6,5	5,7	6,5	5,7
Bostadsrätter	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa finansiella anläggningstillgångar	14,7	13,9	13,7	12,9

20 - Förråd och exploateringar	Kommunen		Koncernen	
	2021	2022	2021	2022
VA-verksamhetens förråd	0,0	0,8	0,1	1,1
Exploateringstomter	32,2	33,1	32,2	33,1
Tomträttsmark till försäljning	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa förråd, lager och exploateringsfastigheter	32,2	33,9	32,3	34,2

21 - Fordringar	Kommunen		Koncernen	
	2021	2022	2021	2022
Kundfordringar	5,8	7,0	5,2	5,8
Statsbidragsfordringar	20,1	23,7	20,1	23,7
Kommunalskattefordringar	10,9	25,1	10,9	25,1
Övriga kortfristiga fordringar	3,2	4,1	4,3	5,0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	7,1	6,9	7,4	7,9
Summa fordringar	47,1	66,8	47,9	67,6

22 - Kassa och bank	Kommunen		Koncernen	
	2021	2022	2021	2022
Kassa	0,0	0,0	0,0	0,0
Bank och plusgiro	90,1	45,5	123,3	91,7
Summa kassa och bank	90,1	45,5	123,3	91,7

23 - Eget kapital	Kommunen		Koncernen	
	2021	2022	2021	2022
Ingående eget kapital	306,4	313,8	357,1	366,5
Ingående värde Resultatutjämningsreserv	13,1	62,1	13,1	62,1
totalt Ingående Eget kapital	319,5	375,9	370,2	428,6
Årets resultat	7,4	6,5	9,4	10,8
Årets reservering Resultatutjämningsreserv	49,0	38,0	49,0	38,0
totalt Årets resultat	56,4	44,5	58,4	48,8
Utgående eget kapital	375,9	420,3	428,6	477,4
Varav utgående reservation Resultatutjämningsreserv	62,1	100,1	62,1	100,1

<u>24 - Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser</u>	Kommunen		Koncernen	
	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>
Ingående avsättning till pensioner inkl löneskatt	39,2	46,4	39,2	46,4
Nyintjänad pension	4,5	2,1	4,5	2,1
Årets utbetalningar	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Ränte- och basbeloppsuppräknig	0,5	0,9	0,5	0,9
Ändring av försäkringstekniska grunder	1,7	0,0	1,7	0,0
Övrig post	0,3	0,3	0,3	0,3
Byte av tryggande	-0,2	-0,4	-0,2	-0,4
Omställningsstöd förtroendevalda	0,0	1,1	0,0	1,1
Förändring löneskatt	1,4	0,8	1,4	0,8
Summa avsatt till pensioner inkl löneskatt	46,4	50,2	46,4	50,2
Omställningsstöd till förtroendevalda avser tre politiker som avslutat sina uppdrag efter mandatperioden. Eftersom utbetalning påbörjas i början av 2023 redovisas detta omställningsstöd som avsättning 2022.				

<u>25 - Andra avsättningar</u>	Kommunen		Koncernen	
	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>
Uppskjutna skatter	0,0	0,0	1,2	1,3

<u>26 - Långfristiga skulder</u>	Kommunen		Koncernen	
	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	100,0	56,0	261,5	234,5
Långfristig leasingskuld	0,8	0,5	0,8	0,5
Förutbetalda intäkter anläggnings-/anslutningsavgifter	17,2	21,8	17,2	21,8
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	2,4	4,1	2,4	4,1
Summa långfristiga skulder	120,4	82,4	281,9	260,9

<u>27 - Kortfristiga skulder</u>	Kommunen		Koncernen	
	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>
Kortfristiga skulder till banker och kreditinstitut	0,2	0,8	87,7	71,3
Leverantörsskulder	25,3	35,2	28,0	38,1
Moms och punktskatter	0,9	0,2	0,9	0,2
Personalens skatter, avgifter och avdrag	0,3	5,7	0,3	5,7
Retroaktiva löner och OB-ersättning	1,4	1,4	1,4	1,4
Semester och övertidsskuld	34,5	28,6	34,5	28,6
Kommunalskatteskulder	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	33,6	32,3	36,8	37,2
Övriga kortfristiga skulder	10,5	6,8	10,9	7,4
Summa kortfristiga skulder	106,7	111,0	200,5	189,9

<u>28 - Panter och därmed jämförliga säkerheter</u>	Kommunen		Koncernen	
	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>
Flåssjum Övregården 4:98	0,3	0,3	0,3	0,3
Summa panter och därmed jämförliga säkerheter	0,3	0,3	0,3	0,3

<u>29 - Pensionsförpliktelser utanför linjen</u>	Kommunen		Koncernen	
	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>
Ing. ansvarsförb. för pens. intj. före 1998	136,9	134,5	136,9	134,5
Ränte- och basbeloppsuppräknig	1,9	3,1	1,9	3,1
Ändring av försäkringstekniska grunder	2,1	0,0	2,1	0,0
Nyintjänad pension	-0,6	-0,3	-0,6	-0,3
Årets utbetalningar	-5,5	-5,6	-5,5	-5,6
Övrig post	0,2	-0,3	0,2	-0,3
Förändring löneskatt	-0,5	-0,7	-0,5	-0,7
Pensionsförpliktelser utanför linjen Bollebygd	134,5	130,8	134,5	130,8
Förpliktelse från Borås stad	2,1	2,0	2,1	2,0
Löneskatt förpliktelse Borås stad	0,5	0,5	0,5	0,5
Summa pensionsförpliktelse utanför linjen	137,1	133,3	137,1	133,3

<u>30 - Borgensförbindelser</u>	Kommunen		Koncernen	
	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>
Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder	299,0	299,0	0,0	0,0
Varav är utnyttjat	249,0	249,0	0,0	0,0
Förlustansvar för egna hem	0,0	0,0	0,0	0,0
Gadden, fristående skola	3,5	3,5	3,5	3,5
Summa Borgensförbindelser	302,5	302,5	3,5	3,5

Måluppföljning

Kommunfullmäktiges mål

Nr	Mål	Målet är...		
		uppnått	delvis uppnått	ej uppnått
Arbete och företagande:				
1	Det ska vara enkelt att bedriva näringsverksamhet i Bollebygd. - Kommunen ska verka för att näringsidkare som bedriver eller vill starta verksamhet i Bollebygds kommun ges de skäligena förutsättningar, råd och anvisningar som fordras för verksamhetens bedrivande.		X	
<p>Över de senaste två mätningarna i "Kritik på teknik" visar resultatet på att invånare idag är mer positivt inställda till upplevelsen av kontakten med kommunen inom de tekniska områdena. Resultatet ligger över Sverigesnittet.</p> <p>Kommunen deltar, för tredje året i rad, i en Insiktsmätning genom Sveriges Regioner och kommuner, SKR. Servicen mäts för såväl företagare som allmänhet och visar preliminärt på ett sämre utfall jämfört med både 2021 och 2020. I mätningen mäts framför allt de verksamheter som finns under samhällsbyggnadsnämnden som arbetar för vända trenden. Det finns nu bättre förutsättningar: berörda enheter har utökats och vakansgraden minskat.</p> <p>Det finns även mätresultat från Svenskt Näringsliv att ta del av. Bollebygds kommun har under 2022 fått betyget 3,35 av företagare vilket är en ökning jämfört med 2020. Sverigesnittet är 3,43 vilket alltså är något sämre än genomsnittet. I rankingen har kommunen klättrat från plats 222 år 2020 till 155 år 2022.</p> <p>Sammantaget bedömer kommunstyrelsen att målet är delvis uppfyllt</p>				
2	Kommunen ska vara en attraktiv och bra arbetsgivare.	X		
<p>Kommunen har sedan tidigare goda resultat enligt HME-modellen, som mäter hållbart medarbetarengagemang. Ingen genomfördes under 2022 men kommer att genomföras varje år från 2023 och framåt.</p> <p>Arbetet med "En hållbar organisation" påbörjades under året och en enkät har genomförts bland medarbetare, chefer och förtroendevalda. Resultatet av enkäten visar generellt på goda resultat, framför allt när det gäller tilliten inom linjeorganisationen från medarbetare till chef och från chef till tjänstemannaledningen. Det finns däremot andra områden som behöver arbetas vidare med.</p> <p>För att bli en mer attraktiv arbetsgivare arbetar kommunen kontinuerligt med insatser inom området. Nämnderna behöver arbeta med olika delar för att bli en ännu mer attraktiv arbetsgivare och i de olika verksamhetsplanerna för året framgår vilka delar som var planerade under året.</p> <p>Bollebygds kommun har, som många andra arbetsgivare, utmaningar med att hitta kompetent personal samt svårigheter att rekrytera och bibehålla viss kompetens. Ändå visar mätningar och enkäter, där kommunen jämförs med andra, på att medarbetare i Bollebygds kommun uppfattar kommunen som en attraktiv och bra arbetsgivare.</p> <p>Sammantaget bedömer kommunstyrelsen att målet är uppfyllt.</p>				

Delaktighet:				
3	Kommunen ska eftersträva högt arbetsdeltagande och möjliggöra sysselsättning efter förmåga.	X		
<p>Det är framför allt socialnämnden som arbetar med målet. Stort fokus har lagts på att stärka individerna att återta ansvaret för den egna försörjningen genom att arbeta betydligt mer med individuella handlingsplaner som syftar till att individen ska komma ut i egen försörjning alternativt erhålla stöd från annan huvudman, till exempel Försäkringskassan, och då kunnat få ersättning på andra grunder och på en annan nivå vilket ger förutsättningar till stabilare livsföring. Flera av de nyckeltal som redovisas tyder på ett förbättrat utfall, till exempel minskar antalet hushåll med försörjningsstöd och fler skrivs ut från arbetsmarknadsenheten till följd av fullföljda aktiviteter.</p> <p>Under 2022 beslutades även att ett arbete med ”enklare jobb” ska införas som syftar till att kommunens verksamheter ska ta emot personer som står utan egen försörjning för att bidra till att individen på sikt kommer ut i ett ordinarie arbete.</p> <p>Sammantaget bedömer kommunstyrelsen att målet är uppfyllt.</p>				
Trygghet, uppväxt och åldrande:				
4	Invånarna i kommunen ska uppskatta att bo i hela kommunen. - Invånarna ska känna sig trygga. De ska ha frihet att välja boende i livets alla skeenden.		X	
<p>Tre av nämnderna arbetar med målet, bedömningarna om måluppfyllelse varierar. Kommunens placering i öppna jämförelser om trygghet måste anses väga tungt, då den undersökningen väger samman flera indikatorer. Resultaten i den är visserligen en försämring från plats 15 till 19 men jämfört med 2020 är utfallet fortfarande något bättre. Placeringen innebär att Bollebygds kommun är bland de tryggaste i landet, även om bränder och skadegörelse har ökat.</p> <p>Kommunen antog under 2022 ett bostadsförsörjningsprogram som är ett viktigt styrdokument för att utveckla boenden och boendeformer i hela kommunen. Dokumentet kan på sikt bidra till en större möjlighet att välja boenden i livets alla skeenden i hela kommunen.</p> <p>Sammantaget bedömer kommunstyrelsen att målet är delvis uppfyllt.</p>				
5	Invånarna ska känna förtroende för kommunens samhällsservice.		X	
<p>Förtroende för kommunens samhällsservice påverkas mycket av omgivningen och samhällsklimatet i allmänhet, individuell situation med mera.</p> <p>Enligt SCB:s medborgarundersökning är kommunens medborgare nöjda med kommunens service. Det som sticker ut positivt är grundskola, äldreomsorg och funktionsnedsättning, det som avviker negativt är gymnasieutbildning och vuxenskola. Kollektivtrafik, gång- och cykelvägar samt tillgång till idrotts- och motionsanläggningar får dåliga betyg i jämförelse med andra kommuner.</p> <p>Då det finns få relevanta insatser och indikatorer på kommunfullmäktige- eller nämnds nivå är det svårt att följa upp målet. Brukar- och kundundersökningar har inte genomförts eller redovisats i den utsträckning att resultat kan utläsas.</p> <p>Sammantaget bedömer kommunstyrelsen att målet är delvis uppfyllt.</p>				

6	Eleverna i Bollebygds kommun ska ha uppnått fullföljda studier (fullgjorda gymnasiestudier)	X		
<p>De underliggande nyckeltalen visar att andelen gymnasieelever med examen inom fyra år har minskat något jämfört med förra året, från 87,3 % till 86,7 %, men är fortfarande högt över riksgenomsnittet på 79,8%. Andelen elever med grundläggande behörighet till högskola eller universitet har samtidigt ökat något från 60 till 61,1 och är över riksgenomsnittet på 59,2 %.</p> <p>Då Bollebygds kommun inte har något eget gymnasium finns det svårigheter med att stödja och följa upp eleverna på individnivå. Betydelsefullt för eleverna på gymnasiet är att Bollebygds kommun har en bra grundskoleutbildning. Den ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, kompetent personal, samt ett gott samarbete mellan hem och skola.</p> <p>För Bollebygds kommuns del sköts mycket av det direkta arbetet med de unga av kommunens KAA-ansvariga på Arbetsmarknadsenheten, med ett nära samarbete med andra delar av Socialförvaltningen, Närhälsan, Arbetsförmedlingen och Utbildningsförvaltningen, vilket är en förutsättning för ett lyckat resultat.</p> <p>Sammantaget bedömer kommunstyrelsen att målet, trots ett något försämrat utfall, som uppfyllt.</p>				
Miljösmart kommun:				
7	Kommunens fordon är fossilbränslefria eller klimatneutrala år 2030 och kommunen eftersträvar att upphandlade transporter är fossilbränslefria eller klimatneutrala senast år 2030. - Detta innebär att kommunen under perioden 2022–2030 kommer att arbeta mot att nyttjandegraden av klimatneutrala transportmedel ska öka för varje år.			X
Målet bedöms som ej uppfyllt för 2022 då inga fossilbränslefria fordon har köpts in och ingen utbyggnad av laddinfrastruktur har skett.				
8	Ekologiskt producerade livsmedel i verksamheter finansierade av kommunen uppgår till 60 procent år 2030. - Detta innebär att kommunen under perioden 2022–2030 kommer att arbeta mot att andelen inköpta ekologiskt producerade livsmedel ska öka för varje år.	X		
<p>Under 2022 har det varit en utmaning att öka ytterligare med nuvarande livsmedelsavtal i kombination med kraftigt ökade livsmedelspriser. Först under 2023 får kommunen ett nytt livsmedelsavtal där högre krav kan ställas på andel ekologiska livsmedel. Upphandling görs tillsammans med samarbetskommuner.</p> <p>Kommunen ligger högt upp av landets kommuner i Ekomatsligan. Även när det gäller Svekomatsligan (Svenskt och ekologiskt) hamnade Bollebygds kommun mycket högt upp i ligan.</p>				
9	Närproducerade livsmedel i verksamheter finansierade av kommunen uppgår till 90 procent år 2030. - Detta innebär att kommunen under perioden 2022–2030 kommer att arbeta mot att andelen inköpta närproducerade livsmedel ska öka för varje år. Med närproducerat ska förstås produkter tillverkade i Sverige.		X	
Idag har kommunen en hög andel livsmedel med Sverige som tillverkningsland, en successiv ökning de senaste åren.				
God ekonomisk hushållning:				
10	Det ekonomiska resultatet ska över mandatperioden motsvara 3 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.	X		
Målet uppnått se vidare kommentarer och analys i stycket God ekonomisk hushållning i förvaltningsberättelsen.				
11	Minst 40 % av kommunens skattefinansierade investeringar och exploateringar finansieras med egna medel över mandatperioden.	X		
Målet uppnått se vidare kommentarer och analys i stycket God ekonomisk hushållning i förvaltningsberättelsen.				

Kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelsen

Av nio (9) verksamhetsmål bedömer kommunstyrelsen att fyra (4) mål uppnås och fyra (4) uppnås delvis ett (1) mål uppnås inte. Detta är en förbättring i måluppfyllnad jämfört med 2021. Gemensamt för flera av målen som delvis nås är att de visar på en ambition eller viljeinriktning snarare än att vara mätbara mål. Det innebär att det är väldigt svårt att på objektiva grunder bedöma måluppfyllelsen utan i stället görs en bedömning av de insatser som gjorts under året. För flera av målen gäller att planerade insatser under året enbart delvis genomfördes pga. coronapandemin vilket bidrar till en sämre måluppfyllnad.

Bland målen kan det även vara så att vissa delar uppfylls och tyder på ett gott resultat men andra uppfylls inte, vilket då också bedöms som att målet är delvis uppfyllt.

Ett exempel på det är mål 1 där Bollebygd klättrar i svenskt näringslivs ranking, men övriga indikatorer visar på att målet inte uppnås eller så saknas resultat för vissa indikatorer vilket gör att målet är svårt att utvärdera.

Verksamhetsberättelser

Barn och utbildning

Förskola

Årets verksamhet

Förskolan lägger grunden till ett livslångt lärande genom att pedagoger tillsammans med barnen utforskar världen utifrån barnens intressen och behov. Allt sedan 2019 har verksamheten satts på hårt prov då pandemin slog till och påverkade förskolornas arbete i hög utsträckning. Det har varit tufft och många gånger har verksamheterna enbart fokuserat på tillsyn och omsorg. Undervisningen har inte kunnat vara så planerad som man önskat utan fokus har varit att ha ett undervisande förhållningssätt i rutin- och vardagssituationer tillsammans med barnen. Målen för 2022 har därför inte heller uppnåtts fullt ut eller i den utsträckning som verksamheterna normalt brukar se.

Förskolorna ser att det även framöver kommer att finnas ett stort stödbehov i förskolan hos flera av verksamheternas barn. Tidigare upptäckter och större kunskap gör att andelen ökar. Detta ställer krav på verksamheten. Man behöver bli bättre på att anpassa verksamhet och lärmiljöer för att kunna möta och skapa bästa tänkbara förutsättningar för dessa barn. Pedagogerna behöver även kunskap om dessa barn och verktyg för att kunna bemöta barnen och tillgodose deras behov. I vissa fall krävs även mer resurser för att verksamheterna ska kunna leva upp till och följa det styrdokument som förskolan styrs av.

Några nyckeltal

	2020	2021	2022
Antal barn i förskola*	512	524	530
Antal barn i pedagogisk omsorg*	-	-	-
Andel av anställda med förskollärexamen	49 %	52%	i/u
Antal barn per årsarbetare	5,5	5,6	i/u

*Förvaltningens egna uppgifter.

i/ u innebär att uppgift ännu inte finns för året i Kolada.

Ekonomiskt resultat

	2022			2021
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Nettokostnad, tkr	-64,6	-66,7	2,1	-64,5

Förskolorna i Bollebygds kommun kommer fortsätta att utbilda medarbetare i TAKK . Verksamheterna ser ett ökat behov av att alla medarbetare kan teckenkommunikation för att tillmötesgå alla barns behov. Under höstterminen 2023 kommer förskolan i Bollebygd att ha svårt med att tillgodose platser för de som så behöver. Ett arbete för att tillmötesgå fyra-månaders-regeln måste börja så snart som möjligt. Härmed ser verksamheterna svårigheter med att minska barngruppernas storlek.

Andelen heltidstjänster i förskolan med förskollärlig legitimation har sedan 2017 minskat från 65 till 52 procent men har stigit något sedan 2020.

Verksamheten i förskolan redovisar ett överskott på 2,1 mnkr. Hög sjukfrånvaro och vab hos medarbetarna, främst under hösten, samtidigt som verksamheten haft få eller inga vikarier har genererat det stora överskottet. Även till fasta tjänster är det svårt att få tag i utbildad personal vilket ytterligare minskar personalkostnaderna.

Nettokostnaderna har ökat med 0,2 procent. Personal-, lokal- och övriga kostnader har ökat men kompenseras av att kostnader för köpt verksamhet minskat samt ökande intäkter, bl.a. föräldraavgifter.

Förskoleklass, grundskola och fritidshem

Årets verksamhet

Förskoleklass

Enheterna konstaterar att kunskapsnivån hos eleverna är lägre än i tidigare grupper. Detta skulle kunna vara en följd av Covid-19 då förskolan ofta inte har haft någon planerad verksamhet utan lagt fokus på omsorg. Dock har det skett en god kunskapsutveckling under förskoleklasstiden.

Enheterna har utvecklat ett nära samarbete med skolbibliotekarier och barnboksbibliotekarie. Här finns ett nära samarbete med språk-, läs- och skrivutvecklare i förskolan men också direkt med lärare såsom i förskoleklass där skolbibliotekarien är ett givet återkommande inslag i skoldagen.

Grundskola

Även 2022 har präglats av pandemin. Det har periodvis varit stor frånvaro både bland elever men mest kännbart bland personal. Målsättningen har varit att kunna hålla undervisningen i gång och verksamheterna har lyckats väl tack vare stor flexibilitet och samarbete. Verksamheterna har fått tänka om och nytt i många situationer.

Barn har rätt till utbildning och är en av FN:s grundläggande mänskliga rättigheterna. Därför har förvaltningen under året tagit fram ett stödmaterial om rätten till utbildning som har bearbetats i rektorsgruppen. Även i elevhälsan och i specialpedagognätverket har stödmaterial arbetats med och implementerats. Syftet är att få en tydlig rättssäker process som är grundad i skollagen, forskning och beprövad erfarenhet. Den framtagna processen för huvudmannen har implementerats på varje enhet. Enheterna har skapat tydlighet i sina rutiner utifrån processen. Enheternas arbete med ledning och stimulans samt extra anpassning ska ligga som bas för diskussioner och därmed minska antalet åtgärdsprogram.

Matematik är det ämne som eleverna har störst svårighet med. Detta visar sig redan i de lägre årskurserna. I förskoleklass är eleverna nyfikna och intresserade av det matematiska innehållet. Det är en bra grund att stå på i det fortsatta lärandet. Det eleverna (22 procent) har svårt för är antalsuppfattning. Forskning säger att det är en medfödd förmåga. Denna förmåga handlar inte om egentligt räknande. Det handlar om en relativ, ospecifik förmåga att uppfatta antal. De senaste forskningsresultaten tyder på att precisionsgraden i denna förmåga att uppskatta antal skulle kunna förklara utvecklingen av gravare inlärningssvårigheter i matematik (dyskalkyli). Teo-

rin utgår ifrån antagandet att erfarenheterna från uppskattning av antal utgör grunden för förståelsen av kopplingen mellan antal och symbol. Om denna förmåga att uppskatta ungefärligt antal är mycket in-exakt utvecklas inte uppfattningen om storleks-skillnader mellan tal. Vi kan alltså redan här urskilja ett antal elever som kommer att ha svårigheter i ämnet och därmed behöver stöd i sitt lärande. I årskurs 9 var det 11 procent av eleverna som saknade betyg i ämnet matematik och var därmed inte behöriga att söka till nationellt program på gymnasiet.

Svenska är i de tidigare årskurserna ett ämne där eleverna har svårare att nå godtagbara kunskaper. Detta ser ut som om man återhämtar högre upp och i år är det enbart tre elever som saknar betyg i ämnet i årskurs 9. Anledningen till det goda resultatet, kan vara att man sätter in åtgärder tidigt och att eleverna därmed lyckas bättre. Det kan också vara så att man ser att vissa av eleverna, som inte nått godtagbara kunskaper borde läsa Svenska som andraspråk och därmed bedöms utifrån dessa kriterier.

Engelska är ett ämne som eleverna har hög måluppfyllelse i. Över tid ser man här en utveckling och där det i år enbart är tre elever i årskurs 9 som saknar betyg i ämnet (F).

Moderna språk behöver diskuteras då trenden är att antalet elever, som inte läser språk, ökar vart efter årskurs. Huvudmannen ska erbjuda franska och tyska och sträva efter att även erbjuda spanska. Meningen är att alla elever ska läsa något av dessa språk. Om eleven inte kan finns möjligheten att välja engelska eller svenska/svenska som andraspråk. Man kan inte välja en blandning av dessa ex. svengelska. Ser man till årskurserna som har moderna språk är det 15, 27, 36 och 32 elever som inte läser och därmed saknar ett betyg inför gymnasiet.

Antalet elever som anpassar bort ämnen ökar för varje årskurs. Anpassad studiegång kan i vissa situationer vara en nödvändig åtgärd för att exempelvis göra det möjligt för en elev att koncentrera sig på ett mindre antal ämnen och få ett godkänt betyg i dessa. Samtidigt som detta kan vara en nödvändig åtgärd, kan det leda till att eleven inte blir behörig till gymnasieskolans nationella program. Den anpassade studiegången ska, för elever i grundskolan, så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå sådan behörighet. Det är därför viktigt att rektorn gör en prioritering av vilka ämnen som eleven ska koncentrera sig på. Eftersom behörighetskraven ser olika ut för gymnasieskolans program kan denna negativa konsekvens av en anpassad studiegång mildras om åtgärden utformas med målsättningen att eleven ska nå behörighet till exempel till ett visst

gymnasieprogram. Beslutet om anpassad studiegång ska föregås av noggranna överväganden, eftersom det kan innebära att eleven lämnar grundskolan utan fullständig utbildning. Studerar man anpassningarna på individnivå ser man att samtliga ämnen, i lite olika konstellationer, är borta förutom Engelska, Matematik och Svenska.

I de kursplaner som började gälla hösten 2022 är kunskapskraven ändrade. De har bytt namn till betygsriterier och kriterier för bedömning av kunskaper och är mindre omfattande och detaljerade än tidigare. Det införs också nya bestämmelser för betygssättning. De innebär att kravgränserna för betygen D-A inte längre är lika skarpa. På så sätt får lärare, som sätter betyg, större möjligheter att göra en sammantagen bedömning och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper med hjälp av betygsriterierna. För betyget E behålls regeln om att elevens kunskaper måste motsvara samtliga betygsriterier. Här blir det intressant att se hur måluppfyllelsen kommer förändras och på vilket sätt.

Fritidshem

Undervisningen i fritidshemmet kompletterar förskoleklassen och skolan genom att lärandet i högre grad ska vara situationsstyrt och upplevelsebaserat och utgå från elevernas behov, intressen och initiativ. Betydelsefulla inslag i undervisningen ska vara lek, rörelse och skapande med estetiska uttrycksformer samt utforskande och praktiska arbetsätt för att främja elevernas fantasi, inlevelse och samarbetsförmåga. Undervisningen i fritidshemmet kompletterar även genom att erbjuda eleverna rekreation och vila för hälsa och välbefinnande.

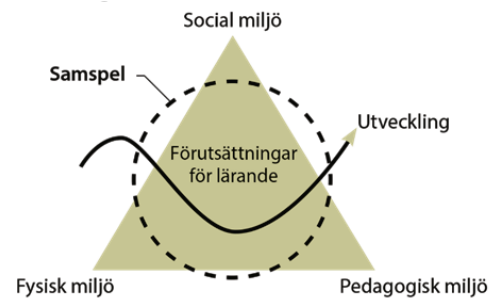
Pandemin har gjort att det har varit svårt med regelbundenheten för möten där man tillsammans reflekterar över sitt uppdrag och sitt ledarskap. Fritidshemmet personal har behövts i skolan för att lösa den stora personalfrånvaron. Alla har hjälpts åt att rodda dagen så det ska bli så bra som möjligt för eleverna.

Grundsärskola

Elevers rätt att få sina behov tillfredsställda i skolan sträcker sig långt - vilket med andra ord kan beskrivas som skolans arbete med att skapa tillgängliga och inkluderande miljöer för alla elever.

Att utforma lärmiljöer som är tillgängliga och som främjar elevers lärande och utveckling är alla som arbetar i skolans uppdrag. I och med grundsärskolans start har hela kollegiet tagit del av föreläsning kring ledning och stimulans samt delaktighet och tillgängliga lärmiljöer.

Enheten har använt sig av Specialpedagogiska skol

myndighetens (SPSM) tillgänglighetsmodell som beskriver tre dimensioner av tillgänglighet i lärmiljön: den pedagogiska, den fysiska och den sociala miljön. När dessa tre dimensioner samspelar utifrån barns och elevers behov och förutsättningar formas tillgänglighet. Personalen har deltagit aktivt utifrån olika "case" som diskuterats utifrån de tre dimensionerna. Syftet har varit att belysa att verksamhetens grund skall vila på tillgänglighet inom alla dessa dimensioner och över hela skoldagen för att ge våra elever bästa förutsättningar för lärande.

Inom ramen för grundsärskolans verksamhet erbjuds olika former av stöd och anpassningar utifrån elevernas behov. Skoldagarna genomförs med stor tydlighet, struktur och återkommande rutiner. Eleverna ges gott om tid att genomföra skoluppgifter. Personalen använder sig av lågaffektivt bemötande och tydliggörande pedagogik. Personaltätheten är hög och på grund av elevernas behov stöd vid olika moment, både i undervisningssituationer och vad gäller adaptiva färdigheter. Eleverna ges svar på frågorna: Vad ska jag göra? Var ska jag vara? När ska jag göra det? Med vem? Hur länge/hur mycket? När är det slut? Vad ska jag göra sedan? Under skoldagarna skapar dessa olika faktorer begriplighet, hanterbarhet och lugn för eleverna.

Vid undervisning av ämneslärare utanför elevgruppens klassrum följer alltid minst tre resurspersoner med gruppen och medverkar på dessa lektioner för att stötta ämneslärarna i den tydliggörande pedagogiken och i lågaffektivt bemötande.

För barn med intellektuell funktionsnedsättning finns grundsärskolan som ett alternativ till grundskolan. Från och med den 2 juli 2023 byter grundsärskolan namn till anpassad grundskola.

Några nyckeltal

	2020	2021	2022
Meritvärde (17 ämnen)	225	231	224
Antal elever i skola*	1 311	1 327	1 322
Antal elever per lärare	12,4	12,0	i/u
Lärare med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne, andel	73,7%	71,6%	i/u
Antal barn i fritidshem*	542	533	530
Antal elever/årsarbetare i fritidshem	21,3	23,5	i/u
Andel pedagoger med högskoleutbildning på fritidshem	44,5	42,5	i/u
Antal elever grundskola*	11	15	16,6

*Förvaltningens egna uppgifter.

i/ u innebär att uppgift ännu inte finns för året i Kolada.

Ekonomiskt resultat

Nettokostnad, tkr	2022			2021
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Fritidshem	-19,3	-21,4	2,1	-19,0
Grundskola	-138,3	-131,1	-7,2	-133,8
Grundskola	-11,0	-14,2	3,2	-9,6
Totalt	-168,6	-166,7	-1,9	-162,4

Fritidshem visar ett överskott på 2,1 mnkr. Precis som för förskolan har hög sjukfrånvaro och vab hos medarbetarna, främst under hösten, samtidigt som verksamheten haft få eller inga vikarier genererat det stora överskottet.

Nettokostnaderna har ökat sedan föregående år med 1,6 procent.

Verksamheten grundskola visar ett underskott på -6,9 mnkr. Personalkostnaderna för verksamheten är högre än budgeterat och beror på antalet barn med omfattande stödbehov, arbetet med hemmasittare, långtidssjukskrivningar och rehab.

Nettokostnaden har ökat jämfört med föregående år med 3,4 procent. Största ökningen ligger på övriga kostnader såsom skolskjuts och licensavgifter för läromedel och administrativa system. Att Skolmiljarden redovisas om intäkt och ej som utökad budgetram som 2021, minskar nettokostnadsutvecklingen.

Verksamheten grundskola redovisar ett överskott på 3,2 mnkr. Överskottet beror till största del på buffert som ligger centralt för ev. kommande särskolelever som är under utredning och att vakanta tjänster inte tillsatts lika snabbt som prognostiserats. Nettokostnaden har ökat jämfört med föregående år med 14,6 procent. Ökningen har skett på samtliga poster. Lokalkostnader har tillkommit vilka särskolan inte bar föregående år.

Gymnasieskola

Årets verksamhet

Betydelsefullt för eleverna på gymnasiet är att Bollebygds kommun har en bra grundskole-utbildning. Den ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, kompetent personal, samt ett gott samarbete mellan hem och skola.

Ett viktigt stöd för det livslånga lärandet och möjligheten att söka arbete i framtiden är studie- och yrkesvägledning. Det är inte bara studie- och yrkesvägledarens (SYV) roll, utan alla pedagoger i alla årskurser har i sitt uppdrag att vidga förståelsen för utbildning och lärande. I detta arbete ingår bland annat Framtidsdagen då Bollebygdskolan 7–9 bjuder in olika branscher för att presentera och möta elever från årskurs 6–9 under en dag. 2022 genomfördes denna dag utan restriktioner.

Bollebygds kommun har under året deltagit i VI-projektet, ett ESF-projekt som ägdes av VGR Folkhögskoleförvaltningen. Målgruppen var unga vuxna som varken arbetade eller studerade, UVAS, 15–24 år. Övergripande mål var att matcha individen med insats för att återuppta studier, gå in i nya studier eller närma sig arbete, samt minska psykisk ohälsa och stärka självkänsla. Det arbetet fortsätter i samverkan med arbetsmarknadsenheten men utan projektmedel. Enheten arbetar ihop med kommunens KAA- ansvariga med dessa frågor. Projektet har återkommande träffar där KAA- ansvarig, SYV och bitr.

rektor på utbildningsförvaltningen träffas och stämmer av var eleverna befinner sig och vilka insatser som kan göras. Projektet avslutades juni 2022.

Bollebygd kommun köper all verksamhet utom IM från andra kommuner eller fristående verksamheter. Huvuddelen av eleverna väljer att gå på gymnasieskola i Borås eller i Härryda (Hulebäcksgymnasiet), men eleverna finns även på gymnasieskolor i Alingsås, Göteborg, Lerum, Mark, Kungsbacka samt på gymnasieskolor med riksintag i andra delar av Sverige. Bollebygds kommun har en egen verksamhet och det är en enhet med individuella program, IM. En del inriktningar på IM bedrivs inte i Bollebygd och vid behov köper vi då av andra kommuner.

Verksamheten gymnasieskola redovisar ett överskott på 2,2 mnkr. Gymnasiet fick utökad budget med 3 mnkr i satsning 2022 på grund av att bland annat Borås Stad flaggat för ökade kostnader för gymnasieprogrammen. Sett till utfallet av prestationerna där elevantalet är lägre på grund av utflytt eller avhopp så hade verksamheten landat på ett nollresultat vid återbetalning.

Nettokostnaden har ökat jämfört med föregående år med 6,6 procent. Hela kostnadsökningen kommer från köpta gymnasieplatser men kompenseras något av minskade kostnader för busskort.

Några nyckeltal

	Oktober 2022	April 2022	Oktober 2021	April 2021
Åk 1	133	123	128	115
Åk 2	125	107	112	120
Åk 3	106	120	118	107
IM Bollebygd	8 (varav 1 såld)	11	12	9

	2019	2020	2021	2022
Antal elever i gymnasieskola	372	369	364	369

*Förvaltningens egna uppgifter.

		2019	2020	2021	2022
Betygspoäng efter avslutad gymnasieutbildning hemkommun, genomsnitt	Bollebygd	14,3	13,9	14,1	14,3
	Riket	14,4	14,4	14,5	14,5
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 3 år, hemkommun, andel (%)	Bollebygd	73,1	77,3	81,4	77,6
	Riket	71,8	71,5	73,9	75,2
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)	Bollebygd	89,0	78,5	87,3	86,7
	Riket	78,1	77,9	77,9	79,8
Gymnasieelever som uppnått grundläggande behörighet till universitet och högskola inom 3 år, hemkommun, andel (%)	Bollebygd	52,7	55,5	56,6	56,8
	Riket	54,6	54,3	56,2	56,5

Typ av utbildning	2019	2020	2021	2022
Yrkesförberedande	34,4%	36,1%	34,3%	i/u
Högskoleförberedande	58,3%	58,5%	58,3%	i/u
Individuella programmet IM	7,3%	5,4%	7,4%	i/u

Ekonomiskt resultat

Nettokostnad, tkr	2022			2021
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Gymnasieskola	-46,8	-49,0	2,2	-43,9

Vuxenutbildning

Årets verksamhet

All vuxenutbildning köps från andra kommuner eller annan utbildningsanordnare. Bollebygds kommun beslutar om interkommunal ersättning (IKE), för kursen eller inte. Utbildningsanordnaren gör urvalet utifrån ansökningarna.

Några nyckeltal

Antal	December 2022	Juni 2022	December 2021	Juni 2021
Elever i SFI-utbildning	66	35	68	35
Elever i grundläggande vuxenutbildning	17	4	26	11
Elever i gymnasial vuxenutbildning	108	45	129	65
Elever i gymn. yrkesutbildning	4	4	7	6
Elever i sårvox	1	1	0	0

Tabellen visar antalet kurser som Bollebygds kommun betalt för under året. Antalet sökande är dock fler, särskilt inom gymnasial utbildning. Siffrorna för gymnasial yrkesutbildning är relativt låga men det beror på att de flesta går den typen av utbildning genom Boråsregionens vuxenutbildning (BR-vux) som vi tillhör och därför inte betalar extra för.

Antalet kurser som söktes under 2022 är 212 st. Till det kommer ett antal SFI-sökande, där Bollebygds kommun beviljar flertalet ansökningar.

Kommunen får inte veta vilka som kommer in på sina sökta utbildningar, väljer att avstå av olika anledningar och bland annat därför, är det svårt att beräkna kostnaderna för vuxenutbildning.

Ekonomiskt resultat

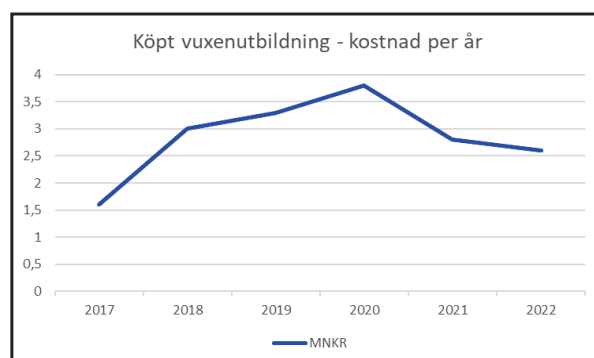
	2022			2021
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Nettokostnad, tkr	-3,1	-3,8	0,7	-3,2

Verksamheten vuxenutbildning redovisar ett överskott på 0,7 mnkr. Verksamheten fick budgettillskott för året på grund av nya krav samt att verksamhetens kostnader ökat de senaste åren.

Vuxenutbildning är en verksamhet som är svår att lägga prognoser för. Dels köps all utbildning, dels finns det inget samverkande system inom Sjuhärads såsom för gymnasiet för elever som påbörjat utbildningen. Man vet inte vad kostnaden kommer att bli förrän fakturorna kommit in och man vet inte förrän dess om de personer man beviljat kurser för, valt att gå dem. Prognosen baseras på utfallet föregående år, vad vårens kostnader varit samt om ansökningar minskat eller ökat. Vissa år har kostnaderna varit hö-

gre eller lägre utan någon anmärkningsvärd skillnad i beviljade kurser. Kostnaderna har varierat mellan åren.

Nettokostnaden har minskat jämfört med föregående år med 3,1 procent.

Framtida utveckling utbildning

Kompetensförsörjning är en av framtidens viktigaste frågor för Bollebygds kommun. För att klara kompetensförsörjningen behöver vi fortsätta att rekrytera, utveckla och behålla medarbetare med rätt kompetens. Det är av största vikt att vara en attraktiv arbetsgivare och värna ett hållbart arbetsliv. På kort sikt är bristen på vikarier ett överhängande dilemma. En hög sjukfrånvaro i framför allt förskolan är problematisk ur många perspektiv och en av förvaltningens utmaningar.

Av skollagen framgår det att alla barn som är bosatta i landet har skolplikt och därmed rätt att få utbildning inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdom (3 kap. 1 §). Utbildningen ska vidare ta hänsyn till barn med särskilda behov. Hemkommunen ansvarar för att skolpliktiga barn får den utbildning de har rätt till. Hemkommunen måste se till att utbildning i förskoleklass, grundskola eller grundsärskola kommer till stånd för alla som har rätt till sådan utbildning. Här finns ett ständigt arbete att synliggöra de processer som ska fungera men också de resurser som behövs för att möta varje barn och elev utifrån deras behov. Tillsammans med övriga kommuner i

Boråsregionen pågår ett utvecklingsarbete kring problematisk skolfrånvaro.

Fortsatt samverkan med socialtjänst inom kommunen men också externa funktioner för att möta barn och elever med psykisk ohälsa.

Vikande elevunderlag på våra små skolor. I Töllsjö och Örelund är det små grupper som kommer från förskolan medan de större grupperna är på väg till årskurs 7. Den totala mängden elever minskar därmed. Frågan som måste ställas är, hur liten kan en skola vara.

Planering av organisation på Örelundskolan och biblioteket i Olsfors då det blir en ny förskola så småningom.

Överlämningsprocessen från grundskolan till gymnasieskolan behöver ses över. Rutinerna behöver upprättas och fastställas inför framtida elevers övergång till gymnasiestudier.

Under 2023 ska en handlingsplan vid väpnat våld i Bollebygd vara klar. Det är ett samarbete över förvaltningsgränserna. Det är ett säkerhetsarbete en del av den ordinarie verksamheten i förskolan och skolan såsom brandskydd. Samhällsbyggnadsförvaltningen ska göra en översyn av lokaler och larm för att se över möjligheterna för larmning, inrymning, utrymning och utestängning. Kommunstyrelseförvaltningen bistår i utbildning i kris och konflikthantering. Utbildningsnämnden ansvarar för arbetet med planen, implementering, mental förberedelse med mera.

Kultur och fritid

Årets verksamhet

2022 har varit ett år när nästan allt har startats upp på nytt. Föreningarnas verksamhet har varit i gång som kommit tillbaka efter pandemin. Tyvärr syns det i vanligt, även om en del tidigare medlemmar inte har underlag från vissa föreningar att medlemmar inte har hittat tillbaka.

Biblioteket och barnkulturverksamheten har också startat om. Som tur är verkar de flesta låntagarna kommit tillbaka, däremot har det varit lite svårt med de publika arrangemangen. Det verkar som man fortfarande är lite avvaktande när det gäller att träffas i större grupper.

Det har pågått ett stort projekt inom kultur- och fritid 2022. Ett förslag till kultur- och fritidplan har arbetats fram tillsammans med föreningar, förtroendevalda, tjänstepersoner från kommunen och många fler. Planen är det första i sitt slag för Bollebygds kommun, vilket både har varit utmanande och givande.

Arbetet med att skapa en nära samverkan med biblioteket i Sjuhärad har fortsatt 2022. Arbetet är långt ifrån i land, men har tagit några viktiga steg. Bland annat har ett gemensamt biblioteks-system upphandlats, arbetet med att ta fram gemensamma låneregler för alla åtta kommuner med mera. Biblioteken i Sjuhärad kommer benämnas som "Knallebiblioteken" framöver.

Kommunens enda fullstora idrottshall har behov av renovering. Hela 2022 har det pågått ett arbete med att ta fram underlag till kommande upphandling. Detta arbete har letts av samhällsbyggnadsförvaltningen, men då våra föreningar använder hallen flitigt kvällar och helger har representanter från dem varit med i hela processen.

Några nyckeltal

	2019	2020	2021	2022
Aktiva låntagare i kommunala bibliotek antal/1000 inv.	212	206	185	i/u
Barnbokslån i kommunala bibliotek, antal/barn 0-17 år	12,9	13,5	13,4	i/u
Böcker i kommunala bibliotek, antal/inv.	4,7	4,8	4,7	i/u
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 13-20 år	13	13	15	i/u

i/ u innebär att uppgift ännu inte finns för året i Kolada.

Ekonomiskt resultat

Nettokostnad, tkr	2022			2021
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Kultur och fritid	-13,5	-14,4	0,9	-10,2

Syftet har varit att få in synpunkter och idéer från dem, men också att kommunen har velat vara transparenta när det gäller omfattning av renovering samt tydliga med hur detta kommer påverka föreningarna under byggtiden.

Fritid och kultur redovisar ett överskott på 0,9 mnkr. Överskottet består av att alla bidrag inte utbetalats till fullo samt att pensionsavgångar skapat vakanser som inte ersatts med en gång. I prognoserna har antagits att mer bidrag skulle utbetalas än vad utfallet blev för året. Föreningarna har fortsatt lägre verksamhet efter corona och driftsbidragen till föreningarna (LOK-stöd) har inte uppgått till den nivå man antagit, trots samhället börjat återgå till det mer normala. Nettokostnaden har ökat jämfört med föregående år med 32,4 procent. Ökningen beror på de extra satsningar i föreningsbidrag som gjordes för året på 3,1 mnkr.

Framtida utveckling

Samverkan med övriga bibliotek inom Knallebiblioteken har bara påbörjats. Det stora under 2023 är införandet av nytt bibliotekssystem och med allt det som det innebär.

Även om Bollebygds bibliotek kommer genomföra systemet först under våren 2024 så kommer en del arbete att påbörjas redan 2023.

Målsättningarna i den beslutade kultur- och fritidsplanen ska nu omsättas i verksamhet.

Förhoppningsvis kommer renoveringen av idrottshallen på Bollebygdsskolorna att påbörjas våren 2023. Renoveringen kommer innebära att kommunen får en snygg och säker hall. Tyvärr kommer renoveringen också innebära att de föreningar som använder hallen idag, kommer stå utan träningslokal under ett antal månader.

Socialnämnden

Socialförvaltningens organisation har under året förändrats då en ny förvaltningschef tillträdde i februari. Förvaltningsledningen består nu av två verksamhetschefer och en förvaltningschef till skillnad från tidigare då förvaltningschefen också var verksamhetschef.

Under årets början drabbades förvaltningen återigen av covid. Det ledde till hög sjukfrånvaro framför allt i utförarverksamheterna och det fick till följd att det blev svårt att fylla sjukluckorna. Det kommer fortfarande vågor av covid-utbrott som gör det svårt att bemanna och det utgör förstås också en risk för äldre och sjuka.

Socialförvaltningen har under året haft ett par uppdrag varav det ena är att starta en familjecentral. Den kommer enligt planen att kunna starta under kvartal 3 2023. Det andra uppdraget var att bibehålla samma nivå på integrationsarbetet som tidigare trots minskat bidrag. Uppdraget är slutfört.

Äldreomsorgen

God och nära vård är namnet på den omställning som pågår inom hälso- och sjukvård med primärvården som nav. Det är ett nytt sätt att samarbeta med hälsa, vård och omsorg som ska implementeras. Verksamheterna har under året bland annat påbörjat arbetet med att planera hur arbetet ska utföras framåt. God och nära vård kommer innebära att vården ska ges så nära hemmet som möjligt, det vill säga patienter kommer hem tidigare från sjukhusinläggningar och fler sjukvårdande insatser kommer göras hemma eller på vårdcentral. God och nära vård innebär också mer och närmare samverkan med primärvården vilket idag fungerar väl.

Arbetet med nära vård har inte kommit så långt som var tänkt vid inträdet av 2022 då förvaltningen har varit i avsaknad av medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) under större delen av året. Tanken är att MAS ska vara drivande i arbetet.

Den 1 juli 2022 infördes nya bestämmelser i socialtjänstlagen (2001:453), SoL, med krav på att den som utför hemtjänstinsatser ska erbjuda omsorgstagare en fast omsorgskontakt, om det inte bedöms vara uppenbart obehövligt. Personer som får stöd och hjälp från hemtjänsten har under året informerats om vem som är deras fasta omsorgskontakt. En hel del arbete kvarstår för att möta kraven fullt ut.

Socialnämnden verkar på olika sätt för att säkra kompetensförsörjningen till verksamheterna. Inom äldreomsorgen finns äldreomsorgslyftet inom Vård- och

omsorgscollege, som syftar till att höja kompetensen hos befintlig omsorgspersonal och även chefer. Under året har 6 personer examinerats till undersköterskor.

Ett projekt som innebar anställning av servicebiträden påbörjades i juni. Det finansierades av statsbidrag och skulle därmed avslutas i december 2022. Projektet kommer dock kunna fortsätta i lite mindre skala även under hela 2023 fortsatt finansierat med statsbidrag. Utvärderingen av projektet skulle genomföras genom mätning både av personalens och brukarnas upplevelser under projektet. På Bollegården genomfördes enkät för besökande om hur städningen upplevs.

Omsorgspersonal uppger att de upplever minskad stress och att de hinner med sina arbetsuppgifter nu när det finns personal som ska fokusera på serviceinsatserna. Det gäller både på Bollegården och i hemtjänsten.

I många år har en vaktmästare, som kan ge stöd till verksamheterna inom socialförvaltningen, saknats. Den nyinrättade tjänsten som vaktmästare har i uppdrag att utföra arbeten som inte ingår i det ordinarie arbetet som samhällsbyggnadsförvaltningens vaktmästare är satta att utföra. Äldreomsorgen har stor nytta av den nya vaktmästartjänsten.

Under hösten har kommunen fattat beslut om att heltid som norm ska vara just norm i alla kommunens verksamheter. Den föregående utredningen visade på en del utmaningar i samband med det. Detta behöver åtgärdas innan en förändring kan ske.

Äldreomsorg redovisar ett underskott på -1,6 mnkr. Budgetunderskott härrör övriga kostnader i drift och administration. Förklaring är ökade kostnader för förbrukningsmateriel, skyddsutrustning, sjukvårdartiklar, el, drivmedel, arbetsmiljötjänster och kundförluster (brukare som ej har likvida medel). Rådande världsläge har påverkat många av kostnaderna såsom el, drivmedel, förbrukningsmateriel och skyddsutrustning.

Nettokostnaden har ökat jämfört med föregående år med 9,4 procent. Ökningen beror främst på personalkostnader och övriga kostnader. Personalkostnaderna har ökat till följd av en ny ledningsstruktur 2021 jämfört med 2022. Under 2021 var socialchefen även verksamhetschef för äldreomsorgen, men under 2022 anställdes en socialchef varför verksamheten utökades med en verksamhetschef, det vill säga två chefer blev tre.

Vårdtyngden på hemsjukvården har ökat under 2022.

En del bredvidgångar under perioder på hemsjukvården. Hemtjänsten har haft en ökning av utplanerade nattimmar och timmar som utförs utifrån hälso- och sjukvårdslagen, HSL under 2022. Reduktion i antal brukare med hemtjänst mellan åren.

Tabell 2.

Prestationer	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Procentuell beläggning SÄBO hus B (snitt/år)	93 %	100 %	98%
Procentuell beläggning SÄBO hus A (snitt/år)	97 %	98 %	102 %
Procentuell beläggning Hus C, korttid (snitt/år)	94 %	83 %	93 %
Antal brukare hemtjänst (snitt/år)	122	133	133
Beslutade timmar hemtjänst (snitt/månad)	5 120	5 649	5 476

Ekonomiskt resultat

	2022			2021
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Nettokostnad, tkr	-105,9	-104,3	-1,6	-96,8

Funktionsnedsättning

Under våren 2022 beslutade socialförvaltningen att upphandla en revisionsfirma för att genomföra en oberoende granskning av funktionsnedsättningsverksamheten. Resultatet visar på fyra specifika områden som arbetet kommer att fokuseras kring framöver.

Under 2022 har det varit hög omsättning av enhets

chef för enheten som ansvarar för boende och daglig verksamhet. Det har gjort att utvecklingsarbetet i hela verksamhetsområdet har stannat upp.

Kommunen har haft svårt att verkställa vissa insatser enligt lag om stöd och service till vissa funktionsnedsatta (LSS). En av de insatser som varit svåra att verkställa är korttidsvistelse. Insatsen finns inte i kommunens egen verksamhet utan behöver köpas av externa leverantörer. Idag finns ett ramavtal för korttidsvistelse.

Under 2022 har förvaltningen annonserat mer och bredare, för att nå ut i hela Sjuhärad, för att få personal till funktionsnedsättningsområdets övriga insatser, vilket har gett goda resultat.

Kompetensutveckling är även inom funktionsnedsättning ett viktigt område att utveckla. Under året har förvaltningen undersökt möjligheterna att validera personal på området via vård och omsorgscollege. Som komplement till arbetet med validering söker verksamheten aktivt efter lämpliga utbildningar för personalen.

Verksamheterna inom funktionsnedsättning har arbetat med att stärka kunskaperna inom IBIC, individens behov i centrum³, i syfte att skapa bättre genomförandeplaner med anpassning efter individens behov.

Funktionsnedsättning redovisar 2022 ett överskott på 0,4 mnkr.

Budgetöverskottet härrör mer intäkter än budgeterat. Statlig ersättning på grund av pandemin, försäljning av assistanstimmar och momsstatsbidrag (fler köpta placeringar) utgör överskottet.

Nettokostnadsökning på funktionsnedsättning är 9,6 procent jämfört med 2021. Nettokostnadsökning beror på köpta placeringar på boende och personlig assistans. Enheten har även kostnadsökning på städtjänster och färdtjänst under 2022. En reduktion av intäkter mellan åren påverkar också nettokostnadsökning. En reduktion av intäkter från Försäkringskassan då insatser avslutats.

³ Socialstyrelsens förespråkade modell för strukturerad dokumentation

Tabell 3.

Insatser enligt LSS	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Boende vuxna och barn/unga	22*	21	20
Daglig verksamhet	34**	32	33

*varav 3 köpta placeringar

**varav 3 köpta placeringar

Ekonomiskt resultat

	2022			2021
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Nettokostnad, tkr	-41,0	-41,4	0,4	-37,4

Individ- och familjeomsorg

Verksamheterna har under året arbetat med att tydliga medarbetarnas uppdrag. Ett resultat av det blev att ungdomsenheten införlivades i utförande resursenheten och att familjehemsenheten flyttades från myndighetsenheten till resursenheten. Resultatet är en tydligare organisation då alla utförande personal är samlad under en och samma enhet.

Utveckling av en återbruksverksamhet och kommunstyrelsens beslut i juni angående inrättandet av så kallade enkla jobb i kommunens verksamheter vilket ökat möjligheterna till sysselsättning för dem som står långt från den ordinarie arbetsmarknaden. Tillsammans med personalavdelningen tog Arbetsmarknadsenheten (AME) under vintern fram underlag för utvecklandet av enkla jobb inom kommunens verksamheter. Verksamheten beräknas vara i full drift under början av 2023. För att kunna skapa sysselsättning för fler ungdomar under sommarlovet och ge dem förutsättningar för fortsatt arbete efter studierna har AME ingått avtal med extern leverantör om ferieentreprenörskap.

Stort fokus har under året lagts på att stärka individer att återta ansvaret för den egna försörjningen genom att arbeta betydligt mer med individuella handlingsplaner. Syftet är att individen ska komma ut i egen försörjning alternativt erhålla stöd från annan huvudman, exempelvis Försäkringskassan, och kan då få ersättning på andra grunder och på en annan nivå vilket ger förutsättningar till stabilare livsföring. I snitt har 50 hushåll per månad haft behov av försörjningsstöd i jämförelse med 58 hushåll 2021.

Användningen av ASI (Addiction Severity Index) ger ett rättssäkert underlag för bedömning av vårdbehov och beslut om vårdinsats. ASI, Addiction Severity Index, används idag på alla utredningar rörande insatser för personer med missbruk och beroende problematik. Det har som effekt för den enskilde att delaktigheten i utredning och behandlingsplanering ökar.

Under våren har Forskning och Utveckling (FoU) Sjuhärad inlett ett forskningsprojekt kring placeringar av barn och unga och Bollebygd deltar i projektet. Forskaren har genomfört intervjuer och tagit del av statistik. Syftet med forskningsprojektet är att ta fram förslag om fortsatta utredningsinsatser för att på sikt leda till ökad kvalitet i insatserna. Samverkan kring familjehem i Sjuhärad är en återkommande fråga för dialog, men ännu är det inte aktuellt. Majoriteten av de familjehemsplaceringar som kommunen har i familjehem är anhörigplaceringar, det vill säga när familjehemmet är anhöriga till det barn som placeras.

En ny tjänst som anhörigstödare är tillsatt under hösten och organiserad under resursenheten. Anhörigstödaren arbetar i tätt samarbete med motsvarande tjänst på äldreomsorgen. Under hösten 2022 har resursenheten arbetat med att utveckla tjänsten utifrån behov.

Under våren presenterade individ- och familjeomsorgen ett pilotprojekt inom metoden Bostad först som socialnämnden godkände. Projektet har inletts och avlöper bra och verksamheten fortsätter arbeta enligt metoden. Projektet finansieras av statsbidrag.

Individ- och familjeomsorg redovisar 2022 ett överskott på 9,4 Mnr. Budgetöverskottet härleds till intäkter, bidragskostnader och personalkostnader. Orsaken till budgetöverskottet är intäkter avseende återsökningar av köpta placeringar av familjehem och institutionsvård för barn och unga. Återsökningar från Migrationsverket på vissa av årets placeringar kan bara göras under 2022 men inte åren framöver. Placeringarna på familjehem kvarstår dock de kommande åren. Budgetöverskottet beträffande bidragskostnader (försörjningsstöd) är resultatet av ett fokuserat arbete av IFO myndighetsteam vuxen som syftar till att långtidsbidragsberoende får bland annat stöd till rätt försörjning av andra huvudmän. Även ett flertal personer som både bott i ett socialt bostadskontrakt samt uppburit försörjningsstöd har kommit vidare till ett förstahandskontrakt i annan

kommun, vilket innebär en minskning i utbetalt försörjningsstöd i Bollebygds kommun.

Budgetöverskott personalkostnader avser medarbetare som i grunden har 100 procent tjänstgöringsgrad, men som valt lägre sysselsättningsgrad. Vid vissa fall har man valt att inte tillsätta och i andra fall har det varit svårigheter med rekrytering.

Verksamheten har haft fler aktualiseringar på barn och unga under 2022 jämfört med 2021, vilket leder till större personalbehov. Myndighetens bedömning är att det troligtvis kommer fortsätta under 2023.

Nettokostnadsminskning är -4,9 procent jämfört med 2021. Nettokostnadsminskning beror på mindre utbetalt försörjningsstöd och återsökningar av köpta placeringar på myndighetsteam barn och unga.

Framtida utveckling för socialnämnden

Socialnämndens verksamhetsområden har stora utmaningar att ta sig an de kommande åren. Bland det viktigaste är att tillse att den fortsatta kompetensförsörjningen blir ombesörjd. Nämnden behöver fortsatt arbeta med kompetensutveckling för våra medarbetare, arbeta med och förbättra arbetsmiljön för att behålla och attrahera medarbetare samt för ökad frisknärvaro.

En ny socialtjänstlag utreds vilken kommer innebära att verksamheterna ska arbeta mer förebyggande. Den nya socialtjänstlagen innebär en förändrad inriktning från ett myndighetsfokus till fler öppna insatser som kommunen ska erbjuda den enskilde på dennes begäran. Detta innebär att verksamheterna behöver ställa om. Ännu är den nya lagen inte antagen och det är oklart när så kommer ske.

Även en ny äldreomsorgslag är under utredning på regeringsnivå. Utredningens förslag tar avstamp i strukturella problem och utmaningar för vården och omsorgen till äldre personer. Förslagen avser också tillvarata de möjligheter som finns i att utveckla både äldreomsorg som kommunal primärvård, och inte minst det hälsofrämjande, förebyggande och personcentrerade förhållningssättet.

De kommande åren fram till 2030 kommer andelen personer över 80 år att öka med 30 procent enligt befolkningsprognosen. Av den anledningen finns behov av boendeformer för äldre. Bland annat har socialnämnden uttryckt behov av fler platser för personer med demensdiagnos.

Utredningen föreslår att äldreomsorgslagen ska träda i kraft den 1 januari 2024.

Socialnämndens verksamhetsområde ska i högre grad använda välfärdsteknik. I och med att socialnämnden antog samverkansavtalet för digitala hjälpmedel som möjliggör hyrandet av även digitala hjälpmedel via hjälpmedelscentralen vilket underlättar för verksamheterna.

I och med den genomlysning som har genomförts på funktionsnedsättning så kommer mycket fokus ligga på utvecklingen av verksamheterna inom funktionsnedsättning. En utvecklingsplan är framtagen och arbetet har påbörjats.

Ett nytt boende för personer med autism ska byggas och en ny verksamhet ska där utvecklas. I nuläget ligger ärendet hos samhällsbyggnadsnämnden som ska gå vidare med projektering.

Tabell 4.

Insatser	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Ekonomiskt bistånd, antal hushåll, snitt/månad	50	58	69
Placeringar vuxna institution (HVB, LVM), antal dygn	88	15	1991
Placeringar barn och unga (HVB), antal dygn	89	120	772
Aktualiseringar IFO, vuxna och barn, antal	1349	744	712
Anmälningar barn och unga, antal	510	412	417
Öppnade utredningar barn och unga, antal	130	146	136

Ekonomiskt resultat

	2022			2021
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Nettokostnad, tkr	-38,1	-47,5	9,4	-40,1

Samhällsbyggnad

Årets verksamhet

Samhällsbyggnadsförvaltningen har arbetat med flera projekt under året. Översiktsplanen är nu antagen och kommer att korta ner handläggningstiderna för detaljplaner och underlätta vid handläggning av ärenden enligt plan- och bygglagen samt miljöbalken. Dessutom är den en viktig del i kommunens utveckling. För att möjliggöra för kommunen att utvecklas enligt översiktsplanens intentioner har förvaltningen arbetat fram riktlinjer för markförsörjning. Lokalresursplanen har också varit på remiss i de olika nämnderna. Nämnden har även tilldelats medel för att finansiera en skogsbruksplan, en servicefunktion för bygg- och miljöenheten samt gång- och cykelvägar. Under året har arbetet med att bygga ut gång- och cykelvägsnätet fortsatt, och i samband med det har antalet ”missing links” minskat. Invånarna önskar fler cykelvägar, och nämnden har sökt och beviljats medfinansiering för en gång- och cykelväg mellan Bräckevägen och Bollebygdsskolan.

Kommunfullmäktige tilldelade nämnden en ram på 39,3 miljoner kronor; efter tekniska justeringar minskade ramen till 36,8 miljoner kronor. Samhällsbyggnadsförvaltningen har genomgått en översyn och förändring av dess organisation. Tillsammans med kommunstyrelseförvaltningen fortsätter översynsarbetet kopplat till domen från Mark- och miljööverdomstolen avseende risk för jäv på förvaltningsnivå. Regeringen har satt upp mål för bredbandsanslutningar i Sverige. År 2020 var målet att minst 95 procent av alla hushåll och företag skulle ha tillgång till anslutningar på minst 100 Mbit/s. Målen för 2023 och 2025 är att alla i Sverige ska ha tillgång till stabil mobiltjänst av god kvalitet respektive snabbt bredband. Med avstamp i detta har kommunen tecknat ett samverkansavtal med Open Infra Core AB för att ge cirka 1 000 hushåll på landsbygden tillgång till fiber. Bredbandskartan visar att cirka 73 procent av hushållen har tillgång till fiber, och 83 procent har närhet till fiber. Enligt samverkansavtalet fortsätter utbyggnaden av fiber på landsbygden, men färdigställandet har skjutits upp då arbetet inte flutit på i den takt som ursprungligen var planerat.

Ekonomiskt resultat

Nettokostnad, tkr	2022			2021
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Samhällsbyggnadsnämnden	-43,3	-39,2	-4,1	-36,6

En ny taxa har antagits inom miljöbalken och livsmedelslagens område, vilket innefattar införandet av efterhandsdebitering för företag och verksamhetsutövare. Vissa företag och verksamheter kommer dock fortsätta att debiteras genom årsavgift.

För att tillgodose behoven, kraven och tillväxten i kommunen har samhällsbyggnadsnämnden tilldelats medel för att finansiera tjänster, men rekryteringssvårigheter har lett till vakanser och svårigheter i att bedriva en så effektiv och god verksamhet som möjligt. Förvaltningen har haft svårt att uppfylla förväntningarna från allmänheten och företagen. Rekryteringssvårigheterna har varit en faktor, men förvaltningen har planerat och lyckats rekrytera fler handläggare och en servicefunktion för att förbättra situationen. Enligt resultatet från ”Kritik på teknik” är invånarna i Bollebygds kommun mindre nöjda med snöröjningen, parkskötseln och lekplatserna jämfört med snittet i övriga kommuner i Sverige. Dock är invånarna i huvudsak nöjda med kvaliteten och leveransen av kommunalt dricksvatten och hur det fungerar att lämna avfall på återvinningscentralen, även om vissa är missnöjda med öppettiderna.

För att säkerställa att samhällsviktig verksamhet kan upprätthållas har kontinuitetsplanering påbörjats med hjälp av en tidigare risk- och sårbarhetsanalys. Nämnden deltar också i Sveriges kommuner och regioners (SKR) Insiktsmätning, en servicemätning av kommunernas myndighetsutövning, och handlingsplaner utvecklas baserat på mätresultaten för att öka nöjdheten hos företagare, privatpersoner, ideella föreningar och offentliga organisationer. Resultatet från de senaste mätningarna visar att invånarna i Bollebygds kommun är mer positivt inställda till kontakten med kommunen inom de tekniska områdena än det svenska genomsnittet.

Nämnden har haft kraftiga kostnadsökningar, vilket också är den främsta anledningen till att budgetavvikelsen är -4,1 mnkr. Exempelvis motsvarar budgetavvikelsen, endast för elförbrukningen, en total budgetavvikelse på -3,1 mnkr.

Framtida utveckling

Förvaltningen har tillsammans med kommunstyrelseförvaltningen arbetat vidare med att se över kostnader, sträckningar och förutsättningar för avloppsreningen i Bollebygd. I nuvarande form finns det tillstånd att bedriva verksamheten fram till och med 2025. En styrgrupp har tillsatts för att finna den bästa framtida lösningen. Såväl anslutning med GRYAAB som investeringar i egna reningsverken undersöks. Under våren 2023 kommer ett projekt med syfte att förbättra trafikmiljön i Olsfors att färdigställas. Det planeras för tätortsportaler vid två korsningar för att minska korsningarnas storlek och göra övergången säkrare för oskyddade trafikanter. Utöver detta kommer en befintlig gång- och cykelväg förlängas och två nya busshållplatser byggas.

Renhållning

Årets verksamhet

Avfallsenheten har under året fokuserat på att arbeta med den regionala avfallsplanen som har tagits fram i samarbete med flera andra kommuner.

Genom detta samarbete kan man implementera och följa upp planen i kommunerna och arbeta mot en mer hållbar hantering av avfall. Samarbetet har också fortsatt kring återbruk, där socialnämnden har fått medel för projektet

Framtida utveckling

Under nästa år kommer kommunstyrelsen ta över ansvaret för arbetet med återbruk och fortsätta arbetet med miljö- och hållbarhet samtidigt som man skapar nya möjligheter till sysselsättning.

När det gäller avfallshanteringen kommer fokus ligga på att ta fram det nya insamlingssystemet för förpackningsmaterial till år 2027 och att följa upp den regionala avfallsplanen. Genom dessa åtgärder arbetar kommunen för att skapa en mer hållbar och effektiv avfallshandling i framtiden.

Trots ökade intäkter mot såväl föregående år som mot budget översteg landade nettokostnaden på -0,1 mnkr. Kostnadsökningen under året har varit kraftig för såväl material som tjänster, vilka är nödvändiga för verksamheten.

Ekonomiskt resultat

	2022			2021
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Intäkter	13,3	12,8	0,5	12,5
Kostnader	-13,4	-12,8	-0,6	-13,5
Nettokostnad	-0,1	0,0	-0,1	-1,1
Budget	-0,0	0,0	0,0	-05
Reglering med fond	-	-	-	-
Resultat efter ev. reglering	-0,1	-	-0,1	-0,5

VA-verksamheten

Årets verksamhet

Under året har Töllsjö vattenverk uppgraderats med ny utrustning och extra UV-ljus för att öka redundansen i vattenproduktionen. En viktig uppgradering av VA-verksamhetens förråd med reservdelar har också genomförts. För att minska sårbarheten vid personalbortfall har verksamheten sett över arbetssättet och personalen roterar nu mellan VA-anläggningar för att öka samarbetet och sprida kompetensen.

Framtida utveckling

I framtiden fortsätter arbetet med att uppdatera VA-planen på grund av en lagändring. Dessutom har en styrgrupp tillsatts för att se över vägen fram till Gryaab-anslutningen, då kostnadsökningar vid byggandet av överföringsledningar för att pumpa spillvatten till Gryaab måste beaktas. Genom dessa åtgärder arbetar verksamheten för att säkerställa en pålitlig och hållbar VA-drift i framtiden.

Även i framtiden blir det svårt att nå nollresultat för VA-verksamheten med dagens taxenivåer. En bidragande faktor är att 90 procent av intäkterna för anslutningsavgifter periodiseras på 49 år för att få ökad stabilitet i intäktsflödet. Eftersom detta inte gjorts i så många år har kommunen inte än uppnått den intäktsstabilitet som metoden syftar till att uppnå. Metoden kommer på sikt innebära bättre förutsägbarhet och planerbarhet för såväl intäkter som taxor eftersom en större andel av VA-nätet intäktsperiodiseras varje år.

VA-redovisning

Verksamhetens resultat för VA var ett underskott med 1,9 mnkr. 2019 fattade kommunfullmäktige beslut om att inrätta en investeringsfond med överskottsmedel mellan 2017 och 2021. Beslut saknas vad som ska hända med fonden 2022 då ingen investering har skett. Underskottet har reglerats mot upparbetade medel från VA-fonden eftersom VA-fonden har byggts upp med stöd av skattemedel vilka är tveksamma att använda för finansieringsverksamhet.

Resultaträkning			
Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Not	2021	2022
Verksamhetens intäkter	1	20,3	21,2
Verksamhetens kostnader	2	-16,7	-19,2
Avskrivningar	3	-3,1	-3,2
Verksamhetens nettokostnader		0,4	-1,3
Finansiella kostnader		-0,8	-0,7
Verksamhetens resultat		-0,4	-1,9
Skattefinansiering enligt budget		1,7	0
Reglering skuld VA-fond		-1,3	0
Reglering fordran resultatfond			1,9
Årets resultat		0,0	0,0

Balansräkning			
Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Not	2021	2022
Immateriella anläggningstillgångar	4	0,4	0,3
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	5	62,3	61,5
Maskiner och inventarier	6	1,5	1,1
Pågående investeringar	7	5,2	17,9
Summa anläggningstillgångar		69,0	80,5
Kundfordringar		0,8	1,6
Förråd	8		0,8
Summa omsättningstillgångar		0,8	2,4
SUMMA TILLGÅNGAR		69,7	82,9
Eget kapital		0,0	0,0
Summa eget kapital		0,0	0,0
Långfristiga skulder	9	56,3	71,5
Kortfristiga skulder	10	13,4	11,4
Summa skulder		69,7	82,9
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		69,7	82,9

Noter VA-redovisning

Redovisningsprinciper för VA

VA-verksamheten följer samma principer som kommunen i övrigt när det gäller avskrivningstider, periodiseringar m.m.

<u>1 - Verksamhetens intäkter</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>
Anslutningsavgifter	0,7	0,9
Taxor och avgifter	19,6	20,2
Övriga bidrag	0,1	0,0
Summa verksamhetens intäkter	20,3	21,2

<u>2 - Verksamhetens kostnader</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	-5,5	-6,1
Köp av verksamhet	-1,2	0,0
Lokal- och markhyror	-0,3	-0,3
Inköp av material och varor	0,0	-0,1
Inköp av tjänster	-1,3	-1,8
Övriga verksamhetskostnader	-8,4	-10,9
Summa verksamhetens kostnader	-16,7	-19,2

<u>3 - Avskrivningar</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>
Avskrivning immateriella tillgångar	0,0	-0,1
Avskrivning byggnader och anläggningar	-2,7	-2,8
Avskrivning maskiner och inventarier	-0,4	-0,4
Summa av- och nedskrivningar	-3,1	-3,2

<u>4 - Immateriella anläggningstillgångar</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>
Immateriella anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	0,4	0,4
Inköp	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	0,4	0,4
Ingående ack. avskrivningar	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,0
Årets avskrivningar	0,0	0,0
Utgående ack. avskrivningar	0,0	-0,1
Utgående redovisat värde	0,4	0,3
Genomsnittlig nyttjandeperiod	7,9	4,7

<u>5 - Mark, byggnader och tekniska anläggningar</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>
Ingående anskaffningsvärde	106,8	107,9
Inköp	1,1	1,9
Försäljningar	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	107,9	109,9
Ingående ack. avskrivningar	-42,9	-45,6
Försäljningar	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-2,7	-2,8
Utgående ack. avskrivningar	-45,6	-48,4
Utgående redovisat värde	62,3	61,5
Genomsnittlig nyttjandeperiod	39,3	39,6

<u>6 - Maskiner och inventarier</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>
Ingående anskaffningsvärde	8,8	8,7
Inköp	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0
Överföringar	-0,1	0,0
Utgående anskaffningsvärde	8,7	8,7
Ingående ack. avskrivningar	-6,8	-7,2
Försäljningar	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-0,4	-0,4
Utgående ack. avskrivningar	-7,2	-7,6
Utgående redovisat värde	1,5	1,1
Genomsnittlig nyttjandeperiod	9,3	9,4

<u>7 - Pågående investeringar</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>
Ingående anskaffningsvärde	2,4	5,2
Under året avslutade investeringar	-0,9	-2,5
Årets investeringar	3,7	15,2
Utgående redovisat värde	5,2	17,9
Tidigare år har Pågående investeringar redovisats under Maskiner och inventarier. I år ligger den posten under Mark, byggnader och tekniska anläggningar då pågående investeringar i Bollebygds kommun i huvudsak avser dessa poster. Den stora ökningen avser VA-investering för exploateringsprojektet Bergadalen2.		

<u>8 - Förråd och exploateringar</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>
VA-verksamhetens förråd	0,0	0,8
Summa förråd, lager och exploateringsfastigheter	0,0	0,8
Under 2022 utrangerades gamla VA-förrådet (som ej var upptaget som en tillgång i balansräkningen) och nytt förråd införskaffades som redovisas som tillgång.		

<u>9 - Långfristiga skulder</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>
Skuld till kommunen	34,6	54,3
Förutbetalda intäkter anläggnings-/anslutningsavgifter	21,8	17,2
Summa långfristiga skulder	56,3	71,5

<u>10 - Kortfristiga skulder</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>
Leverantörsskulder	2,9	2,4
Upplupna kostnader	0,3	0,6
Förutbetalda intäkter (VA-fond)	10,2	8,3
Summa kortfristiga skulder	13,4	11,4

Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder (Bollebo)

Uppdrag och antal lägenheter

Stiftelsen äger och förvaltar 413 lägenheter i kommunen samt 12 lokaler. Fastigheterna finns främst i Bollebygds tätort men också i Olsfors och i Töllsjö. Under 2023 kommer byggnation att påbörjas för 28 nya lägenheter i Bollebygds tätort, på Vinkelvägen. Bygglov finns beviljat. Utöver lägenheterna ovan så äger stiftelsen också ett äldreboende med 83 lägenheter.

Bollebos vision är att förvalta 700 lägenheter år 2028. Efterfrågan på boende är mycket stort, hyresbortfallen är på en låg nivå, för 2022 var det 58 tkr och för 2021 var det 73 tkr.

Lägenhetsfördelning			
	Bostäder	Särskilt boende	Totalt
1 r.o.k.	29	81	110
2 r.o.k.	193	2	195
3 r.o.k.	141		141
4 r.o.k.	49		49
5 r.o.k.	1		1
Summa	413	83	496

Ekonomiskt resultat

Några nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022
Nettoomsättning, mnkr	37,6	39	40,7	43,8	45
Res. efter fin. poster, mnkr	1,2	0	3,9	2,4	5,3
Balansomslutning, mnkr	274,5	276,6	314,5	310,9	318,3
Justerat eget kapital, mnkr	48,5	48,6	51,8	53,8	58,2
Soliditet	17,70%	17,60%	16,50%	17,30%	18,30%
Medeltal anställda	8	9	9	9	9

Resultaträkning	2021	2022
Hyresintäkter	43,8	45,0
Övriga intäkter	0,3	0,5
Summa intäkter	44,1	45,2
Direkta fastighetskostnader	-24,1	-21,9
Övriga externa kostnader	-2,4	-2,0
Personalkostnader	-5,5	-5,7
Avskrivningar	-9,0	-8,9
Summa rörelsekostnader	-40,9	-38,5
Rörelseresultat	3,2	6,9
Finansiella poster	-0,9	-1,6
Resultat efter finansiella poster	2,4	5,3
Bokslutsdispositioner	0,6	-0,6
Resultat efter bokslutsdispositioner	3,0	4,7
Skatt på årets resultat	-0,5	-0,9
Årets resultat	2,5	3,9

Belopp är i mnkr.

Stiftelsens resultat för 2022 var ett resultat på 3,9 mnkr.

Stiftelsen har gynnats av en låg ränta även 2022. Lånesumman var densamma som 2021, 249 mnkr. På grund av Ukrainakriget har rivningen av Vinkelvägen 9-37 flyttats fram. Även nybyggnationen som skulle ha påbörjats under året har flyttats fram. De stigande räntorna kommer att innebära en stor finansiell ansträngning under kommande år vilket kan resultera i att underhållstaken kan komma att behövas dras ned.

BOLLEBYGDS
KOMMUN

Revisorerna

2023-04-21

Till
Fullmäktige i Bollebygds kommun
organisationsnummer 212000-2973

Revisionsberättelse för år 2022

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder och genom utsedd revisor den verksamhet som bedrivits i kommunens stiftelse. Granskningen av kommunen har utförts av sakkunniga från PwC som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente i den omfattning som revisorernas budget medgett.

Vi noterar i den grundläggande granskningen att styrelse och nämnder inte når målen för verksamheten.

Den fördjupade granskningen gällande kommunstyrelsens styrning och uppföljning av informationssäkerhetsarbetet visar på brister, exempelvis avseende tillräcklig uppföljning och intern kontroll.

Vi bedömer sammantaget att kommunstyrelsen, socialnämnden, utbildningsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden har bedrivit verksamheten på ett till övervägande del ändamålsenligt sätt.

Vi bedömer sammantaget att kommunstyrelsen, socialnämnden, utbildningsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden har bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att kommunstyrelsens interna kontroll inte har varit helt tillräcklig.

Vi bedömer att nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige uppställt.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2022.

Bollebygd 2023-04-21

_____
Jan-Åke Andersson
ordförande

_____
Margaretha Almqvist-Malmsjö
vice ordförande

_____
Leif Arvidsson

_____
Elin Axelsson

_____
Göran Nordh

Bilagor

Revisionsrapport Granskning av årsredovisning 2022

PM, Granskning av God ekonomisk hushållning 2022

Revisionsrapport Grundläggande granskning 2022

Granskning av informationssäkerhet

Sten Hansson

